Gjörcke, F. A., 1850

INNEHÅLL

DANSBESKRIVNINGAR

	Sid.
Inledning	1.
Dansen betraktad ur dietisk-medicinsk synpunkt	4.
Komplimenter	23.
Danskonstens första grunder	30.
Danssteg	33.
Danstourer	49
Anglās	58.
Historia	—
Tourer	60.
Promenad-polonäs	62.
Vals	63.
Historia	—
Beskrifning	69.
Mazurka	71.
Historik	—
Tourer	73.
Galopp	76.
Polka	78.
Historik	—
Tourer	96.
Polkетta	99.
Fransäs	100.
Nya Fransäs-tourer af Selinder	104.
Cotillon	106.
Historik	—
Tourer: Ödets beslut, Stolen, Två blommor	108.
Hasardspelet, Cirkeln, Kortleken	109.
Dubbla valet, Contre, Raderna	110.
Pyramiden, Näsduken	111.
Frälsningen, Dubbla ronden, Knuten	112.
Damebytet, Hatten, Fången	113.
Kavaljerernas dans, Ett glas vin, De qvarsittande, Lanternan	114.
De försmådda, Buketterna, Valet	115.
Narrdynan, Driften, Förtrollade hatten	116.
Phalangen, Bakom ridån, Hök och dufva	117.
Solen, Mötet, Konung och drotning	118.
Driftkuku. Klostret, Hemlighetsfulla händerna	119.
Jagten, Stormen	120.
Qvadraten, Förargelseklippan, Förföljelsen	121.
Slutronde, Väderqvarnen, Bortkollrade väderqvarnen, Stolbytet	122.
Solfjädern, Blindbock	123.
Bedrägeriet, Zigzag, Vågorna, Två linierna	124.
Runda allén, Flygande hatten, Kråglet	125.
Damernas väderqvarn, Små ronderna	126.
Åttan, Dubbla väderqvarnen, Kavaljerernas x	127.
Kavaljerernas och damernas x, Flygande banden	128.
Återkomsten, Spegeln, Afbrutna ronden	129.
Hälsningen, De knäböjande, Chaines à quatre	130.
Chaines des croisées, Gåfvan	131.
Double pastourelle, Chaine double, Uppbjudningen, Fortlöpande chaine	132.
Gatan, Fortuna	133.
Den otrogna, Den välvilliga, Snäckskalet	134.
Förändrade triangeln, Liniekedjan, Damernas dos-à-dos	135.
Begge kretsarna, Handklappningen, Knäfall à quatre	136.
Moulinet changé, Sneda fyrkanten, Invecklingen	137.
Pilen, Genomgången, Hvalfbågen	138.
Den blinda, Concerten, Brokiga linien	139.
Promenaden, Skålen, Ett godt parti	140.
Lotteriet, Vandringen, Damen till venster	141.
Föreningen	142.
Aphorismer	143.
Tillägg. Nu brukliga Fransäs-tourer	145.

Pris ..... 36 sk. banko.

Anvisning

att

grundligt lära

alla nu brukliga

SÄLLSKAPSDANSAR.

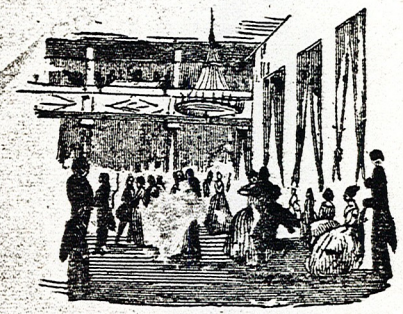

Genomsedd och ändamålsenlig befunnen

af

F. A. Björcke,

Danslärare i Stockholm.

Anvisning

att

inom möjligast korta tid och utan serskild undervisning

grundligt lära

alla nu brukliga

SÄLLSKAPSDANSAR.

Med upplysande teckningar.

Genomsedd och ändamålsenlig befunnen

af

F. A. Gjörcke,

Danslärare i Stockholm.

STOCKHOLM.

Östlund & Berling, 1850.

Gjörckes
Sällskaps dansee
1850

Innehåll.

	Sid.
Inledning	1.
Dansen betraktad ur dietisk-medicinsk synpunkt	4.
Komplimenter	23.
Danskonstens första grunder	30.
Danssteg	33.
Danstourer	49
Angläs	58.
Historia	—
Tourer	60.
Promenad-polonäs	62.
Vals	63.
Historia	—
Beskrifning	69.
Mazurka	71.
Historik	—
Tourer	73.
Galopp	76.
Polka	78.
Historik	—
Tourer	96.
Polkotta	99.
Fransäs	100.
Nya Fransäs-tourer af Selinder	104.
Cotillon	106.
Historik	—
Tourer: Ödets beslut, Stolen, Två blommor	108.
Hasardspelet, Cirkeln, Kortleken	109.
Dubbla valet, Contre, Raderna	110.
Pyramiden, Näsduken	111.
Frälsningen, Dubbla ronden, Knuten	112.
Damebytet, Hatten, Fången	113.
Kavaljerernas dans, Ett glas vin, De qvarsittande, Lanternan	114.
De försmådda, Buketterna, Valet	115.

Köp KB?

Narrdynan, Driften, Förtrollade hatten . . . . 116.
Phalangen, Bakom ridån, Hök och dufva . . . 117.
Solen, Mötet, Konung och drottning . . . . . 118.
Driftkuku, Klostret, Hemlighetsfulla händerna . 119.
Jagten, Stormen . . . . . 120.
Qvadraten, Förargelseklippan, Förföljelsen . . . 121.
Slutronde, Väderqvarnen, Bortkollrade väderqvarnen, Stolbytet . . . . . 122.
Solfjädern, Blindbock . . . . . 123.
Bedrägeriet, Zigzag, Vågorna, Två linierna . . 124.
Runda allén, Flygande hatten, Krånglet . . . . 125.
Damernas väderqvarn, Små ronderna . . . . 126.
Åttan, Dubbla väderqvarnen, Kavaljerernas x . 127.
Kavaljerernas och damernas x, Flygande banden 128.
Återkomsten, Spegeln, Afbrutna ronden . . . 129.
Hälsningen, De knäböjande, Chaines à quatre . 130.
Chaines des croisées, Gåfvan . . . . . 131.
Double pastourelle, Chaine double, Uppbjudningen, Fortlöpande chaine . . . . . 132.
Gatan, Fortuna . . . . . 133.
Den otrogna, Den välvilliga, Snäckskalet . . . 134.
Förändrade triangeln, Liniekedjan, Damernas dos-à-dos . . . . . 135.
Begge kretsarna, Handklappningen, Knäfall à quatre. 136.
Moulinet changé, Sneda fyrkanten, Invecklingen . 137.
Pilen, Genomgången, Hvalfbågen . . . . . 138.
Den blinda, Concerten, Brokiga linien . . . . 139.
Promenaden, Skålen, Ett godt parti . . . . . 140.
Lotteriet, Vandringen, Damen till venster . . . 141.
Föreningen . . . . . 142.
Aphorismer . . . . . 143.
Tillägg. Nu brukliga Fransäs-tourer . . . . . 145.

Rättelse;

Sid. 30, rad. 15, *står:* bakåtvändt *läs:* vändt åt kroppen.

När menniskan var mycket glad, gjorde hon krumsprång. Det är dansens första uppkomst.

Dansen står ännu på denna punkt af outvecklad naturkraft bland alla folk, hvilka sjelfva föga lyftat sig öfver naturtillståndet.

Dansen är en spegel af civilisationen, ju mera denna utvecklats, destomera har dansen blifvit utvecklad; och i samma mån civilisationen var inkrånglad eller bunden, har dansen blifvit stel och ceremoniös. Dansen är ett uttryck af poesien hos ett folk. Ju rikare folket i poetiskt hänseende varit begåfvadt, desto skönare har dansen utvecklat sin plastik.

Se här hvad en berömd tysk danslärare säger om dansen:

Dans kallar man en noggrann rhytmisk rörelse af kroppen, medelst fötterna. Åt en sådan rörelse öfverlemnar sig icke blott den bildade menniskan, utan ock, och med nästan större entusiasm, den råa naturmenniskan då hon blir fattad af någon mäktig känsla af glädje. Obestridligt är det ock att dansen kan frambringa den högsta glädjeyra. Vildarnes dans är rå och ofullkomnad såsom deras hela naturtillstånd,

I.

Fig. 1.

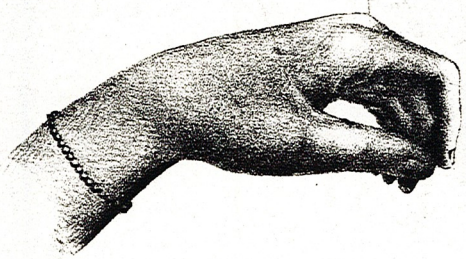

Fig. 2.

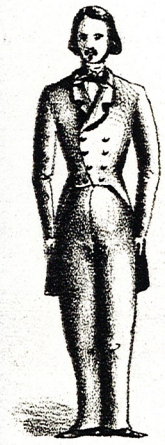

Fig. 3.

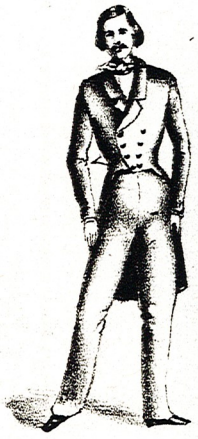

II.

Fig. 1.

Fig. 7.

Fig. 2.

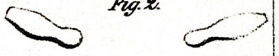

Fig. 8.

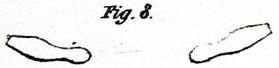

Fig. 3.

Fig. 9.

Fig. 4.

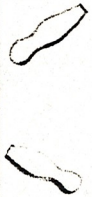

Fig. 10.

Fig. 5.

Fig. 11.

Fig. 6.

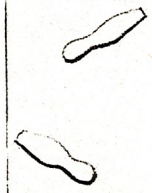

Fig. 12.

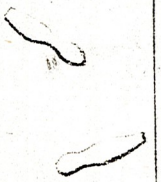

Innehåll.

	Sid.
Inledning	1.
Dansen betraktad ur dietisk-medicinsk synpunkt	4.
Komplimenter	23.
Danskonstens första grunder	30.
Danssteg	33.
Danstourer	49
Anglās	58.
Historia	—
Tourer	60.
Promenad-polonās	62.
Vals	63.
Historia	—
Beskrifning	69.
Mazurka	71.
Historik	—
Tourer	73.
Galopp	76.
Polka	78.
Historik	—
Tourer	96.
Polketta	99.
Fransäs	100.
Nya Fransäs-tourer af Selinder	104.
Cotillon	106.
Historik	—
Tourer: Ödets beslut, Stolen, Två blommor	108.
Hasardspelet, Cirkeln, Kortleken	109.
Dubbla valet, Contre, Raderna	110.
Pyramiden, Näsduken	111.
Frälsningen, Dubbla ronden, Knuten	112.
Damebytet, Hatten, Fången	113.
Kavaljerernas dans, Ett glas vin, De qvarsittande, Lanternan	114.
De försmådda, Buketterna, Valet	115.

Narrdynan, Driften, Förtrollade hatten . . . . 116.
Phalangen, Bakom ridån, Hök och dufva . . . 117.
Solen, Mötet, Konung och drottning . . . . 118.
Driftkuku, Klostret, Hemlighetsfulla händerna . 119.
Jagten, Stormen . . . . . 120.
Qvadraten, Förargelseklippan, Förföljelsen . . . 121.
Slutronde, Väderqvarnen, Bortkollrade väderqvarnen, Stolbytet . . . . . 122.
Solfjädern, Blindbock . . . . . 123.
Bedrägeriet, Zigzag, Vågorna, Två linierna . . 124.
Runda allén, Flygande hatten, Kråkgret . . . . 125.
Damernas väderqvarn, Små ronderna . . . . 126.
Åttan, Dubbla väderqvarnen, Kavaljerernas x . 127.
Kavaljerernas och damernas x, Flygande banden 128.
Återkomsten, Spegeln, Afbrutna ronden . . . 129.
Hälsningen, De knäböjande, Chaines à quatre . 130.
Chaines des croisées, Gåfvan . . . . . 131.
Double pastourelle, Chaine double, Uppbjudningen, Fortlöpande chaine . . . . . 132.
Gatan, Fortuna . . . . . 133.
Den otrogna, Den välvilliga, Snäckskalet . . . 134.
Förändrade triangeln, Liniekedjan, Damernas dos-à-dos . . . . . 135.
Begge kretsarna, Handklappningen, Knäfall à quatre. 136.
Moulinet changé, Sneda fyrkanten, Invecklingen . 137.
Pilen, Genomgången, Hvalfbågen . . . . . 138.
Den blinda, Concerten, Brokiga linien . . . . 139.
Promenaden, Skålen, Ett godt parti . . . . . 140.
Lotteriet, Vandringen, Damen till venster . . . 141.
Föreningen . . . . . 142.
Aphorismer . . . . . 143.
Tillägg. Nu brukliga Fransäs-tourer . . . . . 145.

Rättelse:

Sid. 30, rad. 15, *står:* bakåtvändt *läs:* vändt åt kroppen.

När menniskan var mycket glad, gjorde hon krumsprång. Det är dansens första uppkomst.

Dansen står ännu på denna punkt af outvecklad naturkraft bland alla folk, hvilka sjelfva föga lyftat sig öfver naturtillståndet.

Dansen är en spegel af civilisationen, ju mera denna utvecklats, destomera har dansen blifvit utvecklad; och i samma mån civilisationen var inkränglad eller bunden, har dansen blifvit stel och ceremoniös. Dansen är ett uttryck af poesien hos ett folk. Ju rikare folket i poetiskt hänseende varit begåfvadt, desto skönare har dansen utvecklat sin plastik.

Se här hvad en berömd tysk danslärare säger om dansen:

Dans kallar man en noggrann rhytmisk rörelse af kroppen, medelst fötterna. Åt en sådan rörelse öfverlemnar sig icke blott den bildade menniskan, utan ock, och med nästan större entusiasm, den råa naturmenniskan då hon blir fattad af någon mäktig känsla af glädje. Obestridligt är det ock att dansen kan frambringa den högsta glädjeyra. Vildarnes dans är rå och ofullkomnad såsom deras hela naturtillstånd,

vi sträfva deremot oupphörligt att göra vår så harmonisk som möjligt och att förbinda den med en mängd af behagliga rörelser. Men öfverallt, lyssna vi till vildarnas krigs- och fredsdansar, deras bröllops- och religiösa dansar eller till de bildade folkslagens sällskapliga dans, öfverallt måste kroppens rörelse stå i förbindelse med de inre känslorna, och just deruti bestå grundlagarne för danskonsten.

Eger man nu å ena sidan den största fullkomlighet i fötternas rörelser, den högsta möjliga fulländning, smidighet och färdighet i kroppens ställning och åtbörder (man kallar detta Eurythmie) och träder på andra sidan talangen dertill och åskådliggör genom en mängd af rhytmiska rörelser de mångfaldigaste känslotillstånd, uttrycker de mest olikartade böjelser, önskningar och lägen, då först visar sig danskonsten såsom Skön konst. Det är derföre helt och hållet falskt, om man tror att dansen endast består i afmätta, på förhand bestämda, rörelser med fötterna; visst icke, det finnes personer som med största färdighet kunna utföra alla möjliga slags steg, men om hvilka man derföre icke kan säga att de kunna dansa. Danskonsten, sådan den i våra vanliga sällskapskretsar brukas, utöfvas på mångfaldigt olika sätt, men då nu denna danskonst, såsom skön konst betraktad, bör stå i den fullständigaste harmoni med de inre känslorna, så bör såväl de mångfaldigt omvexlade, rhytmiska rörelserna af kroppen, som de dermed följande åtbörderna vara verkligt estetiska; ty då dansen, ehuru den utgår ifrån

fötterna, alldeles icke inskränkes till dem, utan på samma gång framställer kroppen i omvexlande former och ställningar, så låter också dansen utbilda sig till ett estetiskt helt, genom att åskådliggöra en mängd på hvarandra följande olikartade känslor, önskningar och lägen. Denna högre utbildning af danskonsten hör likväl mest till det theatraliska området, men bör likväl alltid till en viss grad iakttagas af hvar och en som vill passera för skicklig dansör, emedan det t. ex. inte finnes någonting förskräckligare än att se en liflig, munter dans utföras med afmätta steg och allvarsamma rörelser, med ett ord: den dansandes natur måste förena sig med dansens och först då kan man kalla den sednare fulländad.

Genom att lära dansa, förvärfvar man också kroppen vighet och behag och ger åt alla dess rörelser en smidighet, rundning och öfverensstämmelse som den förut icke egt. Då dansen dessutom begagnas såsom ett sällskapsnöje är det en skyldighet att förskaffa sig så stor fullkomlighet deruti som möjligt, en skyldighet som de unga herrarne säkerligen icke undandraga sig, då de nogsamt veta att det täcka könet i allmänhet särdeles högt uppskattar detta nöje. Hvem vill icke gerna ålägga sig en timmas daglig öfning för att erhålla en vänlig blick ifrån ett vackert öga eller för att få höra de orden hviskade ifrån ett par sköna läppar "Min Gud, hvad den N. N. dansar väl, det är en verklig njutning att dansa med honom!"

Dansen betraktad ur dietisk-medicinsk synpunkt.

(Af en Läkare).

Öfversättning från Tyskan.

Under de långa vinteraftnarna äro baler och konserter det vanliga tidsfördrifvet inom våra sällskapskretsar; man talar så mycket mot de förra och just det ger mig anledning att skriftligen uppsätta mina tankar om dansen. Men då jag sjelf icke förstår det ringaste af denna konst, så måste jag, på samma gång jag erkänner min bristande smak, bedja dansens vänner och väninnor om förlåtelse för att jag här endast betraktar den ur medicinsk synpunkt. Jag befinner mig för närvarande i samma belägenhet som en annan läkare, hvilken icke det ringaste förstod sig på skaldekonsten, men som man det oaktadt en gång öfvertalade att följa med på spektaklet. Man ville se huru förtjust han skulle bli i Voltaire's Zaire. Då han sedermera tillfrågades hvilka ställen bäst hade behagat honom, svarade han med någon villrådighet: "sanningen att säga, mina herrar, så voro alla ställen på parterren mycket för kalla, men de öfra loge-raderna måste vara ännu olidligare i anseende till det skarpa

ljusskenet." Så olämpligt detta svar än var, så kunde likväl den gode mannen i sjelfva verket hafva rätt och hans domslut hade förtjent bifall om frågan afhandlat theaterhusets mer eller mindre lyckade inredning. Om jag nu här kommer att bedömma dansen på samma sätt, så måste man besinna att jag icke gör det ringaste afseende på lemmarnas större eller mindre smidighet, utan att jag betraktar dansen endast och allenast såsom kroppsöfning.

En stor och utmärkt läkare yttrade sig en gång på följande sätt öfver dansen: "I allmänhet märka vi att dansen, likasom hvarje annan häftig rörelse, betydligt befordrar en hastig andedrägt och underlättar blodets omlopp samt förorsakar stark svettning; häraf uppkommer törst och appetiten ökas. Några danser, såsom till exempel valsen, der man oupphörligt vänder sig i kretsar, förorsakar svindel och andra symptomer som uppkomma af ett nervöst temperament, och måste derföre begagnas med måtta och försigtighet. Om dansen icke öfverdrifves i hastighet eller fortvarar för länge, så icke allenast skadas icke helsan deraf, utan iakttager man de dietiska reglor som äro nödvändiga vid hvarje starkare motion eller lifligare kroppsrörelse, så långt ifrån att krafterna medtagas, underhållas och befordras desamma. Många äro likväl de som endera helt och hållet böra afsäga sig dansen, eller också begagna densamma med yttersta försigtighet. Sådana äro till exempel nervösa och lungsigtiga personer, sådana som lida af organiska

sjukdomar, blodspottningar o. m. d. Af för långvarigt och ansträngdt dansande, särdeles i förening med en felaktig lefnadsordning, kan inflammationer och slagflusser uppstå eller också en hög grad af mattighet åstadkommas. Flerfaldiga biomständigheter kunna också göra dansen skadlig, t. ex. genom mycket nattvak, genom magens uppfyllande med otjenlig föda, genom en qväfvande och tung luft i danssalen der för stort antal personer uppehålla sig, genom något tillfälligt drag från fönster eller dörrar och så vidare.

Hvad jag jemte dessa anmärkningar ännu har att bifoga, består i följande:

Om kroppsöfning och sinnets förströelse, om kärlek till musik och sällskap och den ganska naturliga fåfängan att vilja visa sin egen skicklighet är bevekelsegrunden till dans, och jag skulle tro att förhållandet är sådant med de flesta, så är det en öfverflödig fråga, i hvilken jag kanske aldramist borde inlåta mig, huruvida dansen är tillåtlig eller icke. De andlige som häröfver hafva skrifvit större böcker, fördömma endast sådana opassande dansar, der usla menniskor äga tillfälle att visa sin låga sinnliga natur. Deras egna arbeten bära oss vittne derom, men icke desto mindre hafva de med en häftighet som var rättvis så länge den endast ifrade mot det onda, låtit drifva sig till en annan ytterlighet och för att förekomma dansens missbruk, fördömt all dans af hvad slag och namn den vara må; de hafva härvid alldeles

förgätit att den Heliga Skrift sjelf berättar oss om dansar och dansare, som visserligen icke härigenom hafva försyndat sig. Om man opartiskt jemnför och sammanställer allt hvad de, med undantag af den orena afsigten, anföra såsom bevis för dansens föraktlighet, så finner man att det till största delen grundar sig på stora misstag. Ludvig Vives kallade ett dansande sällskap för gräshoppor och ansåg deras konstfärdighet för ett barnsligt lekverk; hade han sett ärbara och skickliga dansörer, så skulle han tegat med denna misslyckade qvickhet. Jag har också hört sägas att om man stoppade till öronen under det man betraktade ett dansande sällskap, skulle man ovilkorligt tro sig hafva kommit bland en hop med galningar, och det är ganska naturligt, ty det är just genom musiken man kan leda sig till orsaken för de dansandes många olikartade rörelser. Så snart man icke kan inse grunden för en handling, kallar man den orimlig, oförklarlig, ja stundom vansinnig, och den döfve som betraktar talaren har allt skäl att förundra sig öfver de ofta besynnerliga rörelser han gör både med munnen och lemmarna. Hvarföre då stoppa bomull i öronen då man inträder i en danssal? Innan man ger sig till att fördömma en handling, bör man känna dess grundorsak, men om man med flit afskiljer handlingen derifrån för att få tillfälle att förklara denna sednare oriktig eller narraktig, så bevisar man sig likaså inskränkt som om man ser genom ett gulfärgadt glas och deraf tar sig anledning att vilja bevisa det alla menniskor hafva gulsot.

Men förutsätt, emedan det väl icke vore alldeles omöjligt, att mången åskådare äfven med öppna ögon kan finna något orimligt och opassande i dansen; hvari består då ändtligen den galenskap hvaröfver man beskärmar sig? Kan det väl vara dessa kroppens regelmässiga rörelser som erfordra så mycken skicklighet innan man kan inöfva och återgifva dem? Är det dessa med så mycket behag antagna miner, åtbörder och ställningar, hvilka så tydligt uttala passionernas språk och likväl endast utgöra en efterapning af konsten, utan att hjertat behöfver, så vida det icke sjelf vill, på något sätt deltaga deri? Passionernas uttryck behöfver i dansen icke något annat försvar än vid alla slags theatraliska föreställningar; den enda skiljnaden här är, att inga ord talas, att rörelserna rätta sig efter takten och att känslorna icke gerna kunna uppdrifvas till samma höjd. Musiken ersätter bristen af språk, derigenom att den långt mjukare och behagligare uttalar de passioner dansen skall återgifva, än hvad personerna sjelfva kunde göra det; om dessa seduare under dansen icke blifva lifvade af musikens toner, så har hvarken dansens uppfinnare eller musiken eller åskådaren något fel dervid; den som hör musik utan att känna och erfara något dervid är känslolösare än den som stoppar till öronen för att slippa erkänna det harmoniska sammanhanget mellan dans och musik. Hvad takten angår, så tyckes denna i sjelfva verket vara likasom utgången ur passionens innersta tanka, den är dess ömmaste skötebarn. Af hvilka andra skäl skulle

väl skaldekonsten behöfva bokstäfverna om det icke vore för att gifva tankarnas skönhet en sinnlig natur, och derigenom göra dem fattliga för andra. Man må säga derom hvad man vill, så är det likväl säkert, att hvarje passion i sig innesluter ett visst slag af takt som uppenbarar sig i den handling som utgår derifrån, och detta går så långt, att om man förelägger en musik-kännare ett stycke som hvarken har angifven takt eller utsatta taktstreck, skall han likväl ganska snart kunna afgöra huruvida det ligger i styckets natur att uttrycka sorgliga, glada eller pathetiska känslor. I dansen är således det taktmässiga åskådliggörandet af passionerna endast en verkan af konsten som efterapar naturen, men som den tillika är en god kroppsöfning så har hvar och en som blifvit begåfvad med mjuka, smidiga leder, lika stor rätt att välja dessa rörelser som andra har det att föredraga promenader, gymnastik, vedsågning eller hyfvelbänken. Hvarje menniska bör ostörd få gå den väg hon vill, till det mål hon utsatt för sig; så snart hon icke handlar mot sin pligt och sitt samvetes vittnesbörd, har ingen att tadla henne derföre. Om en talare vill öfva sig uti att hålla föredrag, så gör han som Melanchton, håller tal för stepparna, och deri gör han rätt; är han skicklig nog att sjelf hafva sammansatt de dikter som han för öfning skull läser upp för sig, så erhåller han väl derigenom endast samma afsigt, men man kan och bör likväl icke anse honom för sämre, om den method han väljer derför fordrar mera arbete och en högre grad

af skicklighet, än någon annan. En skolmästare som, för att skaffa sig motion, allt emellanåt öfvertog ringare-sysslan, kunde derigenom hålla sig lika frisk som om han dansade, men inte kan jag just inse att den sednare kroppsöfningen i något fall försämrade honom mera än den föregående. Om den ene vill skaffa sig motion medelst käggelspel, så bör man icke heller förtänka den andre som för samma ändamål skull väljer biljarden.

Det företräde som dansen framför andra kroppsöfningar innehar, är dess betydliga inflytande på sällskapslifvet och detta utgör en ganska vigtig rekommendation derför. Denna fördel kan endast för sådana personer anses såsom småsak, hvilka icke hafva kommit längre i filosofien än till den tidpunkt, då man ännu trodde konsten att lefva inte bestå i annat än konsten att grubbla och fundera. En sådan trångbröstad grundsats har gjort att de lärde, som velat blifva ansedda för riktigt visa, satyriserat de dansande, och i sitt sjelfviska, ensidiga högmod hafva de liknat dem vid vanskapliga eller fastmer, förvildade kroppar som föras omkring att visa allmänheten, de hafva icke synts dem bättre än ett menageri af djur. En intagande kroppsställning, den egna hemliga konsten att behagligt vända och röra lederna, ett förbindligt och förekommande sätt, hvarigenom man vinner och och intar menniskorna, måste inverka behagligt så väl på dem som tänka förnuftigt som oförnuftigt; det är derefter de flesta, ja nästan alla menniskor dömma. Den för-

sta anblicken afgör ofta intrycket för långliga tider, och derföre är det af vigt att från barndomen inöfva de unga i konsten att föra sig med smak och ledighet, att utveckla den smidighet och elegans naturen nedlagt i menniskokroppen. Ett sådant vårdande af menniskans yttre skick tjenar henne sedermera tusende gånger ute i det yttre lifvet, det rekommenderar en person på hvarje ort och på hvarje ställe och kan ofta mäktigt bidraga att afgöra hans eller hennes hela timliga välfärd, ty vanligtvis afgör andras omdöme mera häröfver än det grundligaste förstånd och det finaste vett. En person comme il faut skaffar sig lätt inträde hos gynnare och vänner och vår tids lärde veta alltför väl att förena en fin ton med de grundligare vetenskaperna. I fordna tider trodde de lärde att de endast genom ett inbundet, förbehållsamt sätt kunde gifva värde åt sina personer och sina studier, men de gjorde sig härigenom sjelfva obehagliga och ingåfvo leda för den vetenskap de idkade; det var orsaken till det omdöme som en gång fälldes öfver en namkunnig lärd, att han lefde mest bland menniskor då han var ensam och att han aldrig såg ut som menniska förr än man fick se honom i porträtt. Balzac liknar en sådan lärd vid en oslipad diamant och tillägger att dessa äro bland alla de obrukbaraste.

Ehuru väl jag nu med giltiga skäl sökt bevisa att det utgör en nödvändig del af en ung persons uppfostran att tidigt blifva undervisad i dansen, så anser jag likväl att detta alltid måste komma att ske

med en viss måtta; i unga år öfvergår nöjet af dans lätt till passion, och likaväl, som den då skulle komma att störande inverka på allvarligare studier och sysselsättningar, skulle den, i stället för att blifva en nyttig kroppsöfning, kunna blifva högst skadlig för helsan.

Den sednare delen af dansens nytta tillhör alldeles mitt gebit och jag skall med afseende härpå opartiskt berömma och klandra densamma. — Ja, också tadla densamma! Ty med obetingadt berom skulle vi mera skada än gagna, och det är dessutom inte möjligt att ovilkorligt berömma, då frågan är om dess verkningar i medicinskt afseende.

Dansen är en kroppsöfning och har således med alla kroppsöfningar det gemensamt, att sätta blodet i hastigare omlopp, att befordra och föröka utdunstningen och genom öfning stärka musklerna. Den är för alla dessa ändamål så mycket mera passande, som den inte allenast sätter en eller annan kroppsdel i rörelse utan tvingar alla lemmar, ja äfven de minsta muskler, till spänstighet och ett slags arbete. Personer som verkligt dansa och icke allenast gå fram och tillbaka, visa genom det tydligaste exempel att de icke allenast arbeta med fötterna; det stora antal af muskler, som genom tusendetals fina trådar leda sig till fötterna, kunna omöjligt blifva försatta i en så allmän rörelse utan att bringa blodet i häftigare omlopp på samma gång som det upphettar detsamma. För att åstadkomma afkylning, måste andedrägten påskyndas och detta skulle inte kunna ske utan att sätta bröst och underlif i rörelse. Armar och hufvud måste, under hela tiden dansen pågår, hållas i en bestämd ställning, och detta arbete förrättas af de muskler som utgå från ryggen, hufvudet och halsen. Derföre arbetar hela muskelsystemet ytterst lifligt, och deraf uppkommer hvad erfarenheten redan förut bevisat, att dansen blir en af de häftigaste kroppsrörelser.

Om man vill lära känna verkningarna af en så häftig rörelse, så behöfver man endast observera de personer, som föregifvas hafva blifvit stuckna af tarenteler. Det kan vara mig detsamma om denna sjukdom är ett bedrägeri eller ej, nog af dessa menniskor dansa, så snart de få höra en för sig passande musik, och fortsätta denna dans så länge som deras yttersta krafter tillåta dem det. Genom den häftiga rörelsen bringas de i en alldeles onaturlig svettning, så att de kringstående allt emellanåt måste gifva dem andra kläder och kallt vatten för att uppfriska sig med. Slutligen nedfalla de afdånade och komma derefter i djup sömn, hvilket är det bästa beviset på krafternas ytterliga afmattning. Det gifves äfven ett annat slag af sjukdomar, om hvilka redan *Hypokrates* talar: efter hans uppgift skulle de personer som voro angripna deraf dansa så omåttligt, att om man inte i tid med våld afhölle dem derifrån, slutade de med att nedfalla döda. *Horst* berättar, att han talat med åtskilliga fruntimmer, som alla år besökte ett visst

namkunnigt kapell, som ligger inom österrikiska området, och att de der kommo i ett slags raseri, hvarunder de dansade dag och natt, tills de slutligen nedföllo alldetes förintade. Derefter hemta de sig mer eller mindre från detta anfall af galenskap, tills påföljande år i Maj månad, då de mer och mer intagas af en sådan själsoro, att de slutligen äro tvungna att återvända till S:t Vitts kapellet för att der ånyo börja sin besynnerliga dans. Med anledning häraf fins det en sjukdom, som ännu bär namn af S:t Vitts-dansen. *Platen* berättar om ett fruntimmer som en gång blef anfallet af denna sjukdom, och att stadens styrelse förordnade några starka karlar, som vexelvis skulle dansa med henne både dag och natt. Denna dans skulle hafva fortfarit ett par veckor utan ringaste uppehåll (???), tills den sjuka slutligen alldeles afnötit huden under fötterna. Någon gång, men det inträffade endast högst sällan, kunde man öfvertala henne att sätta sig, eller att äta, men äfven härunder gjorde hon oupphörligt med kroppen och alla lederna samma slags rörelser som då hon dansade. Slutligen voro alla krafter så uttömda, att hon inte mera kunde hålla sig uppe, utan nedföll mera död än lefvande; hon fördes då på ett lazarett och efter mångfaldiga bemödanden lyckades man slutligen, ehuru det gick mycket långsamt, att återställa henne till helsan. Denna sjukdom angriper vanligtvis endast nervsvaga fruntimmer, och om dessa personer visa en oemotståndlig lust att dansa, så kan man med skäl anse dem vara hotade af ett anfall af

galenskap, som hotar att öfvergå till den så kallade S:t Vitts-dansen, från hvilken de icke blifva befriade förr än de fullkomligt fått dansa ut.

I dessa exempel finns ingenting som kan bevisa oskadligheten af häftiga kroppsrörelser, men jag måste också vid detta tillfälle erinra om att sjukdomar är ett onaturligt tillstånd för menniskan, hvilken genom andra onaturliga medel, som man också med skäl kunna kalla för sjukdomar, måste fördrifvas. Derföre kan den häftiga dansen, för sådana personer, för hvilka den är en kur, lika så litet skada som ett purgermedel för dem, som deraf äro i behof, och det ena läkemedlet är lika litet orimligt som det andra, allenast det ändamålsenligt användes. Men just af dessa exempel kan man äfvenledes se hvad friska personer utsätta sig för, genom ett allt för häftigt dansande, då hos de sjuka, för hvilka den häftiga dansen är använd såsom kur, den kan åstadkomma den högsta grad af afmattning, den omåttligaste svettning, lifsandarnas nästan fullkomliga förslappning och en nära till lamhet gränsande trötthet i alla muskler.

Så gerna jag således än skulle vilja rekommendera en så vacker kroppsöfning som dansen hos mina läsare, så tvingar mig också den uppriktighet, jag är dem skyldig, att så mycket mer varna dem derför, som i dans-salongen alla omständigheter förena sig att locka dem till att öfverträda måttans lagar. Musiken som lifvar och eldar det danslystna sinnet, egenkärleken som gerna vill blifva beundrad, de samlade

gästernas lif och munterhet, de omväxlande danserna, ombytet af damer och kavaljerer, allt bestormar dem på en gång och likasom hänför dem att utan mått och återhåll öfverlemna sig åt detta nöje, och då måste de arma fötterna följa med så länge de förmå. Det fins personer som icke kunna höra ljudet af en fiol utan att hoppa och som drifvas af en sådan brinnande danslust, att de derunder närapå förlora förnuft och alla sinnen. Fortfar man endast under några år att observera sådana S:t Vitts-dansare får man allt för snart se följderna af deras utsväfningar; otaliga ibland dem äro de som under sina bästa år redan blifvit lama, otaliga äro de, som pinas under häftiga, smärtsamma plågor, dem de småningom hafva ådragit sig genom de onaturliga öfveransträngningar, hvari alla muskler blifvit försatta och den förslappning som sedermera blifvit en följd deraf. Många af dem, som med vacklande steg släpa sig fram genom lifvet, kunna knappast uppbära den kropp som de en gång, lik en elastisk boll, svingade i luften; huru många äro icke de, som lida af värk i fötterna och gikt i lemmarna, just genom de öfverdrifnaste ansträngningar under dansen; ty den ytterliga svaghet som häraf uppkommer gör att giktsjukan sätter sig i de delar af kroppen, der den finner det minsta motståndet. Men detta är ännu icke allt. Blodets häftiga omlopp, som orsakas genom dansen, hotar dem som hafva svagt bröst eller äro mycket blodfulla med den fruktansvärdaste af alla åkommor, blodstörtning, den vanliga hemska föregångaren

till lungsot; han bringar dessutom subjektet i fara för dödlig förblödning; hos sådana personer som af naturen äro besvärade med häftigt påkommande näsblod, förökas hufvudvärken, susandet och ringandet i öronen, ansigtets onaturliga rodnad och faran för slagfluss är naturligtvis störst hos sådana blodfulla personer. Den öfverdrifna svettningen uttömmer krafterna och faran för att förkyla sig blir derigenom nästan oundviklig. På offentliga baler har man inte den friheten att när man vill kunna draga sig undan; man kan inte, om man än känner sig aldrig så upphettad, få klåda om sig, man måste stanna qvar och bli kall igen och svettningen går tillbaka in i kroppen. Man blir törstig och äter glace eller dricker något kallt; nästan upplöst af värma sätter man på sig kalla öfverplagg och åker eller går under de iskalla vinternätterna hvar och en till sitt hem . ... hvad blir följden häraf om icke förkylningar. Dylika dagligen, eller åtminstone ganska ofta återkommande nöjen förorsaka snufva, hosta, katarr, halsflusser, gikt, inflammation, pleuresie, kolik och elakartade febrar; dessa ofta ganska betänkliga åkommor insmyga sig med de dansande i våra hus och bevisa genom sina sorgliga följder den bedröfliga makt de innehafva. Förgäfves betäcka vi bröstet och den öfre delen af kroppen aldrig så väl, om vi lemna de genomhettade fötterna till pris för frostens skarpa verkningar. Denna råa, fiende tillbakatränger utdunstningen genom de fina porerna, den drifver kylan upp

i lederna och lägger den första grunden till giktplågor. Svaga personer och sådana hvilkas lifskrafter icke äro fullkomligt sunda, hafva största skäl i verlden att frukta sådana tillstötande anfall, ty de kunna sätta dem i verklig lifsfara. Fötterna äro hos den dansande de lemmar som arbeta häftigast, komma i den starkaste transpiration och följaktligen sorgfälligast måste bevaras för förkylning. Men ju varmare man håller sig och ju mer musklerna blifvit försvagade, desto lättare vänjer man sig vid en fortfarande svettning, som inte allenast försvagar krafterna utan äfven blir lika obehaglig för de personer, som äro utsatta derför, som för alla andra som omgifva dem.

Jag har nu, så vidt jag förmått, sökt visa de följder af ett öfverdrifvet dansande som förr eller sednare skola visa sig hos alla dem, som under åtnjutandet af detta nöje icke vilja iakttaga någon måtta. Min mening härmed är visserligen icke att förkasta dansen, men jag måste förklara, att de personer som behöfva kurera sig genom kroppsöfningar, alldeles icke behöfva en så häftig motion, så vida de icke, såsom S:t Vittsdansare, ovilkorligt likasom drifna af en oemotståndlig lust kasta sig in i dansen. Till och med en hypokondrisk person, för hvilken kroppsrörelse annars är så nyttig, skulle genom häftigt dansande endast allt för hastigt utmatta sig. Derföre är det nödvändigt att jag ger dem, som gerna dansa, anvisning på huru de skola göra det utan fara.

Mitt första råd är derföre att dansa ogeneradt

och till en viss grad vårdslöst. Den som vill danse efter konstens reglor måste alltid i högsta grad anstränga sina krafter, och de hafva således egentligen att frukta alla de faror, som jag ofvanföre redan har beskrifvit. Det finnes dansare, som endast gå fram och tillbaka, och derigenom skona sina stackars lemmar; så snart jag ser någon så göra, prisar jag henne eller honom, af samma skäl, som den läkare om hvilken jag förut talat, som, då han på ett spektakel såg Voltaires Zaire, på det högsta berömde densamma, derföre att han hvarken kände något drag eller lampos. Vi böra icke säga ett ord om deras konstfärdighet, men i stället så många flera om det lofvärda i deras nonchalance. Fruntimmerna med sina långa och vida klädningar kunna bättre dölja en viss vårdslöshet, och man påstår att de också verkligen göra det ganska ofta.

Man bör alldeles icke dansa i sådana rum, som äro mycket varma eller låga, eller der luften redan är så förderfvad att ljusen brinna matt och dunkelt; likaledes bör man noga undvika öppna fönster och dörrar, och för öfrigt allt slags drag. Orsaken härtill är lika tydlig, som lätt funnen. Värmen och utdunstningen upphetta hastigt, damm och ljus-os lägga sig på bröst och lungor och draget utkyler. Men det är också nödvändigt att man intet tar alltför häftigt uti i början och icke heller fortfar att oafbrutet dansa längre än tills dess man känner sig fuktig af värma; att fortfara till dess svetten sammanflyter i droppar, är en stor och oförlåtlig oförsigtighet. Detta är en regel,

synnerligast för karlar, ty hvad fruntimren beträffar, så hafva de i dans-salongen ingen egen vilja; man skulle verkligen kunna säga att damerna för aftonen hyrt ut sina fötter åt kavaljererna; knappast har den ene lemnat dem förr än den andre kommer och gör dem sin reverens, och vore de då nog djerfva att våga neka, skulle det komma att anses såsom en förolämpning: men de hafva ingen rätt att anse såsom förolämpning om ingen frågar efter att de förderfva sin helsa och förkorta sitt lif. Jag skulle ingenting högre önska, än att jag på något sätt kunde bidraga till att befria damerna från detta slafveri, hvarunder de tåligt måste fördraga de oförskämda pretentionerna af alla de dårar, som vilja lysa med sin talang i galoppen och polkettan. Det skulle likväl förefalla mig, som om det vore bäst i sin ordning att herrarna sjelfva insåge det opassande uti att lägga band på damernas egen fria vilja, att tvinga eller öfvertala dem till något, som i alla afseenden är så skadligt.

Om man blifvit mycket upphettad af dans, så är det likväl ännu farligare att tvärt afbryta dermed, än att med minskad hastighet fortfara en stund. Hvarje nyttig kroppsöfning måste i sin början vara lindrigt tilltagande, i midten häftigast, och mot slutet allt mera måttligt aftagande. Derföre är det mycket bra att öppna balerna med angläser och sedermera låta de lifligare danserna följa. Det har blifvit ett mode att sluta med kottiljong, men oaktadt de dansande paren der hvila sig åtskilliga gånger, så är likväl denna dans

så häftig, att den mycket mindre lämpar sig till slutdans än angläsen.

När man är mycket varm är det icke rådligt att dricka något kallt, och den förevändningen duger till intet, att man genom ny rörelse åter skall värma sig. Faran återstår alltid i hela sin storlek, och om, af tjugo försök, nitton skulle aflöpa lyckligt, så kan likväl det enda som misslyckas medföra så gräsliga följder, att det alltid är ytterst lättsinnigt att hafva utsatt sig derföre.

Om man iakttager dessa och dylika försigtighetsreglor, så innehär dansen alldeles ingenting farligt, och denna kroppsöfning är då på det högsta att rekommendera. Jag förutsätter likväl att sådana personer, som lida af podager, mycket feta och blodfulla, sjukliga eller annars klena och svaga menniskor icke kunna falla på den idéen att vilja deltaga i en bal, der lifliga och häftiga rörelser äro alldeles oundvikliga. Naturen sjelf förbjuder dem att deltaga i sådana nöjen, men den allmänna glädjen, egenkärleken och vänners öfvertalanden förmå dem ofta att försöka sätta sig tvärt upp emot naturen, men sådana försök utfalla vanligtvis mycket olyckligt.

De friska har jag ingenting annat att säga, än meddela den glada försäkran, Krüger ger: "Dansen är den aldra naturligaste och följaktligen den aldra helsosammaste kroppsöfning. Kropp och själ taga gemensamt del deri, och hvilken rörelse kan väl vara nyttigare än den som förrättas med nöje, och som åstadkommes genom en hemlig inre naturens drift".

Jag medger således ur medicinsk synpunkt nyttan och behofvet af baler, då ofvan antydda iakttagelser der blifvit gjorda, men jag gör ännu mer: jag kan utan skrymteri applådera med, om mina dansörer och dansöser upprepa Gleims bekanta utrop:

Ihr Faunen und Nymphen!
Es gab euch ein Gott,
Die Gabe zu schimpfen
Und Mienen zum Spott
Des Tanzes Verächter,
Verachten auch euch;
Ein höhnisch Gelächter
Verjage sie gleich.

Komplimenter.

Kavaljeren tager ett steg åt höger uti andra positionen, och låter den vensta följa efter uti första positionen, hvarvid hufvudet och ryggen något böjes; derefter rätas kroppen, och ett steg tages tillbaka, med blicken fästad på den som komplimangen gäller.

Damen liksom kavaljern tager ett steg åt höger uti andra positionen, hvarefter hon flyttar venstra foten bakom den högra uti fjerde, då hon långsamt niger med kroppstyngden på bakre foten, och en liten grasiös böjning på hufvud och rygg. När komplimenten är gjord, reser hon sig långsamt upp, på så sätt, att hon blifver qvarstående på bakre foten och låter den främre långsamt glida tillbaka uti första.

Ofvanstående komplimenter kunna äfven göras till venster.

Komplimenten är således en böjning med kroppen, som har för ändamål att uttrycka vår aktning för någon. Det finnes gående, stående och sittande komplimenter, det vill säga komplimenter, som man gör under det man går, står eller sitter. Vid dem allesammans är att iakttaga: 1) För en högt uppsatt person bugar man sig djupt och på ett visst afstånd ifrån honom; för en endast förnäm mindre djupt och på mindre afstånd. I händelse man går på gatan och mo-

narken åker eller går förbi, stannar man och gör sin kompliment; åker man deremot, så stannas hästarna och man stiger upp i vagnen, under det den kungliga personen passerar. För en högt uppsatt person stannar man väl icke, men man tar kortare och långsammare steg, likasom man ärnade göra det, under det att man gör bugningen; för en förnäm minskar man endast något gångens hastighet, vänder sig något emot honom och bugar sig i förbigående.

Men aldrig gör man bugningen så djupt, eller blir så länge stående i krokig ställning att det ser slafviskt ut, ty då berōfvas komplimenten hela sitt värde. En alltför hastigt ōfvergående bugning berōfvar äfven bugningen dess artighet och behag. Vid gående komplimenter, då man passerar flera sittande eller stående personer, göras stegen långsammare, man likasom drar fötterna efter sig, men rättar för ōfrigt hufvudsakligast en hastigare eller långsammare gång efter det antal bugningar man anser sig behōfva göra.

Böjer man icke allenast hufvudet, utan äfven ōfre delen af kroppen, så böjer sig hufvudet förr än ryggen och ryggen reser sig förr än hufvudet; härvid måste man likväl iakttaga en viss likstämmighet i rörelserna; kroppen måste hafva rundning och behag i hvarje rörelse, inga kantigheter, intet hastigt stillastående före en hälsning, ingen häftigt påskyndad gång derefter, mellan hufvud, kropp och fötter måste så mycket som möjligt den renaste harmoni vara rådande.

En stående kompliment göra vi om någon, som

står framför oss, ger oss något uppdrag eller säger någon artighet. Vid denna kompliment blir den ena mot hälen höjda foten litet dragen bakom den andra, likväl utan att stöta emot densamma. Denna fotrörelse sker i det ögonblick, då hufvudet böjer sig framåt. De bägge fötterna byta plats vid hvarje sådan kompliment, likväl icke alltför hastigt.

Sittande komplimenter göras i sällskaper, då allesammans äro sittande, och då någon person inträder, som icke är af högre rang än vi sjelfva, och som tillhör våra förtroligare bekantskaper; härtill fordras också att det icke är någon stor societet, ty då fordrar alltid artigheten att man stiger upp för hvarje kommande person. Annars göres sittande komplimenter om någon i sällskapet räcker oss något eller säger oss några förbindliga ord, eller om vi hälsa på barn eller andra obetydliga personer.

Hufvud-kompliment, som består i en nickning med hufvudet, förenad med en vänlig min, brukas af herrar och damer af rang mot underordnade personer. Damerna kunna ofta använda denna slags helsning, allenast dermed förenas ett vänligt och leende ansigtsuttryck. Mellan personer af lika rang kan sådana komplimenter med hufvudet förekomma i sällskaper, och taga de sig der i alla fall bäst ut.

Komplimenter med hatten i hand göras med en måttlig rörelse med armen, så att den dervid icke för långt aflägsnas från armen. Gör man en kompliment för en person, som är på ens högra sida, så aftar man

hatten med venstra handen; är deremot den person man hälsar på venstra sidan, så aftages hatten med högra handen; om man vill visa en högre grad af artighet, så kan man på sidan likasom se efter den person man nyss förut hälsat. Skulle man rida eller vid åkning sjelf köra hästarna och derunder behöfva hälsa på någon, så aftages icke hatten, utan komplimenten består i en böjning med hufvudet i förbifarten, jemte en liktidig rörelse af högra handen, som med måttlig hastighet för pisk-skaftet mot hatten eller mössan såsom hälsningstecken. Denna mani iakttages så väl vid ridning som åkning.

Om man inträder i ett främmande rum för att aflägga besök, så ser man först efter värden och värdinnan och gör dem sin kompliment, sedan hälsar man först till höger och sedan till venster de omkring sittande.

Innan vi nu öfvergå till beskrifningar om sjelfva dansstegen, vilja vi tillåta oss några anmärkningar, hvilka böra ihågkommas vid alla brukliga sällskapsdansar.

1. Uppbjudandet till dans, isynnerhet vid större baler, fordrar mycken omtänksamhet å kavaljerens sida. Att bjuda upp ett obekant fruntimmer, utan att förut låta presentera sig för henne, är en ohöflighet, som rätt ofta blir straffad med ett afslag. Kavaljeren bör derföre först skaffa sig reda på någon person af sällskapet, som är bekant med det fruntimmer, med hvilket han vill dansa, och då denne gjort presentationen, framkommer han sjelf med sin begäran i korta, men artiga ordalag. Då damen gifvit sitt bifall, gör kavaljeren en bugning och räcker henne sin högra hand, i hvilken hon lägger sin venstra. Derefter söker han att skaffa en beqväm plats till dansen, men aktar sig likväl noga att störa de par, som redan förut uppställt sig. Då dansen är slutad, gör kavaljeren en bugning för sin dame, och för henne tillbaka till samma plats hon innehade, då han uppbjöd henne; är denna upptagen, är det hans skyldighet att uppsöka åt henne en annan, passande plats.

2. Visar ett fruntimmer vid uppbjudandet någon obenägenhet för dansen, bör kavaljeren icke genom förnyade böner söka förmå henne dertill. Ett afslag af denna art blir icke någon förolämpning, åtminstone icke för en upplyst och bildad man; kanske är damen också redan förut uppbjuden, och det står ju då kavaljeren fritt att engagera henne till en dans, för hvilken hon ännu är fri.

3. Det finnes personer, hvilka, ehuru de gerna dansa, icke besluta sig dertill innan de först flera gånger blifvit ombedda dertill. Dessa personer förtjena snarare medlidande än förebråelser, och det öfriga sällskapets likgiltighet är det bästa straffet för dem.

4. Man får icke vid dansen tillåta sig några slags åtbörder, som kunna misstydas, eller visa det minsta tecken till opassande förtrolighet. Hvarje tvetydig min under dansen är en förolämpning så väl emot den person, med hvilken man dansar, som emot hela säll-

skapet, och förråder en straffvärd brist på vett och bildning.

5. Kavaljeren får icke närma sig för mycket till den, med hvilken han dansar, han skall lägga sin arm lätt och aktningsfullt omkring hennes lif och får icke låta något minspel åtfölja de särskilta åtbörderna, ansigtet bör uttrycka glädje och munterhet, men alltid i förening med en viss värdighet, anständighet och aktning.

6. Den dansande måste hålla hufvudet högt, likväl utan att se fräck ut. Att alltid gå med nedböjdt hufvud ser ut som om man vore rädd eller hade dåligt samvete. Det är lika illa att aldrig våga lyfta upp ögonen till sin med-danserska, som att stelt och orörligt se på henne; i det förra fallet blir man, ehuru ofta orättvist, ansedd för ett nöt, i det senare såsom högfärdig.

7. Kavaljeren får icke fatta hårdt i sin dames hand, eller hålla den qvar med en styrka, som om han fruktade hon skulle taga till flykten. En handtryckning under dansen, då den icke förekommer emellan med hvarandra lierade personer, är en ohöflighet.

8. Damen skall lätt och graciöst lägga sin hand i kavaljerens. Vid rund-danser, såsom vals, polkett, etc. bör hennes hand stöda sig på hans skuldra, men hon får derföre icke låta hela sin kroppstyngd hvila på honom: det är både opassande och fult.

9. Vid lifliga danser, får man icke öfverskrida den nödiga måttan — de få derföre icke dansas för

fort. Det är verklig råhet att så länge fortsätta med en dans, tilldess de dansande drypa af svett, flämta efter andan och ragla omkring rummet alldeles såsom hästar, som blifvit kollriga af för mycken ansträngning. Det finnes fruntimmer, som skryta af att de aldrig kunna uttröttas af dans; men efter vår tanke är detta icke något berom för dem sjelfva.

10. Vid danser i kolonner, t. ex. fransäs, fordrar den aktning man är skyldig så väl sig sjelf, som sina med-dansare, att man icke låter förströ sig af någonting, är uppmärksam på alla turerna och icke uraktlåter något af det som hörer till dansens ordning.

11. Till slut taga vi oss friheten anbefalla hvarje dansör att icke dansa utan handskar och aldrig med sporrar, och, hvad som är det förnämsta af allt, alltid söka skaffa sig en dame, som dansar fullkomligt väl.

Dans-konstens första grunder.

En Bal består af dansar, en dans af turer, en tur af steg, ett steg af positioner.

Det skulle fordras ett verk af digraste omfång, om man skulle beskrifva alla de olikartade ställningar med fötterna, som begagnas vid hvarje steg. Man har derföre bestämdt 6 positioner (ställningar), och utaf dessa sammansatt alla de steg, som brukas i särskilta danser. På detta sätt blir konsten tydlig genom få ord.

Om man ämnar företaga sig att inöfva dessa positioner, måste man först hålla kroppen fullkomligt rak, bröstet utböjdt och skuldrorna tillbakadragna; armarna skola nedhänga längst med kroppen, armbågarne något böjda utåt, händerna böjda inåt, så att det inre af dem är bakåt vändt (se Pl. 1 fig. 2). Pekfingret tryckes lätt emot tummen; de öfriga fingrarne hållas något mindre krokiga och så mycket åtskiljda att ingen af dem vidrör den andra (se Pl. 1 fig. 1).

Fotspetsarne skola alltid stödjas emot golfvet; knäna böra icke krökas oftare än det är oundgängligen nödvändigt, eller också uttryckligen står föreskrifvet; kroppens tyngd får helt och hållet hvila på den ena foten, under det man lyfter upp den andra. Man bör också låta denna tyngd hvila på sjelfva fotbladet,

ty man har icke tillräckligt stöd af hälen, och kan annars lätt blifva omkullstött. Hålarne skola derföre endast helt lätt vidröra golfvet, under det att tåspetsarne tvärtom skola tryckas derintill så hårdt som möjligt.

Man måste akta sig att vid fötternas öfvergång ifrån den ena positionen till den andra icke låta kroppen följa med; för att på lättaste sätt kunna bibehålla den rak, bör man fästa ögonen på en bestämd punkt midt framför sig. Lika omsorgsfullt måste man iakttaga, att icke vid hvarje steg se på fötterna eller röra på fingrarne, eller göra rörelser med hufvud och armar. Nybegynnare förfalla lätt till sådane misstag, hvilka, om de icke genast rättas, öfvergå till vana och förorsaka mycket besvär och olägenhet, innan de kunna öfvervinnas.

1:sta Positionen.

Båda fötterna ställas med hälarna emot hvarandra, tårna utåt vända och knäna tätt slutna (se Pl. 1 fig. 2 och Pl. 2 fig. 1), så att de intaga en rak linie. Kroppen skall hållas rak, bröstet utböjdt, skuldrorna tillbaka, hufvudet upprätt. Man måste vänja sig att stå fullkomligt säker i denna ställning, ty vid dans skola alltid fötterna vara mera utåt vända än annars är vanligt.

2:dra Positionen.

Tag med den högra foten ett steg åt sidan, men på samma linie som innehafves af den venstra foten. Låt högra fotens tå stöta emot golfvet, så att knäet

och fotleden äro fullkomligt utsträckta (se Pl. 2 fig. 2 och Pl. 1 fig. 3). Kroppen såsom förut.

3:*dje Positionen.*

Lyft upp den högra foten och ställ den med tåspetsen utåt vänd emot den venstra, som ännu står qvar i den första positionen, på det sätt att högra fotens häl ställes vid midten af den venstra foten (se Pl. 2 fig. 3).

4:*de Positionen.*

Tag ett steg framåt med den högra fotens tå, håll knäet och fotleden utsträckt, så att hälen icke kan vidröra golfvet. Högra fotens häl skall stå i rak linie med venstra fotens tå, som alltid innehar samma position (se Pl. 2 fig. 4).

5:*te Positionen.*

Högra foten drages tillbaka, så att dess häl står emot den venstra fotens tå, men behåller samma riktning, som i 4:de positionen. Båda fötterna bilda en spetsig vinkel; knäna utsträckta (se Pl. 2 fig. 5).

6:*te Positionen.*

Ställ högra foten i 3:dje positionen och för den derefter ett steg framåt, utan att vända den åt någondera sidan (se Pl. 2 fig. 6).

Anmärkningar:

Det behag, som fordras vid inöfvandet af alla dessa olikartade positioner måste hvarje dansör sjelf förvärfva sig. Man får icke öfvergå ifrån en position till en annan, innan man först fullkomligt lätt och obehindradt kan utföra den förra. Äro de sex positionerna inöfvade med den högra foten, så öfva den venstra på samma sätt och i samma ordning. Våga icke ett enda steg, innan alla positionerna äro fullkomligt inlärda.

Dans-steg.

Vi öfvergå nu till beskrifningen af dans-stegen. I vår tid går man likväl snarare än man dansar, och vi ha derföre endast här anfört de nödvändigaste stegen, men hvilka måste serdeles noggrant inöfvas.

Pas (steg) ordinaire.

Detta är, hvilket också namnet visar, det steg, som vanligen begagnas när man går, blott med den skillnad att dessa steg i dans alltid göras på tåspetsen, och att knäna dervid alltid hållas så raka som möjligt. Man gör detta steg framåt, tillbaka och åt sidan.

Då man dansar framåt, gör man ett lätt hopp med högra foten i 4:de positionen, så med den venstra i 4:de positionen, och vidare på samma sätt.

Pas ordinaire bakåt göres på det sättet att man

hoppar ett steg tillbaka med den ena foten och så efter med den andra, men ställer dem för hvarje gång i 4:de positionen.

Skall man dansa åt högra sidan hoppar man med den högra foten ett steg till 2:dra positionen, så med den venstra i 5:te positionen, så återigen i den 2:dra, och vidare på samma sätt. Dansar man åt venster, börjar man med venstra foten i 2:dra positionen, så den högra i 5:te, o. s. v.

Pas glissé.

Man sträcker ut högra foten i 4:de positionen och räknar 1. Då sätter man den venstra foten bakom den högra i 5:te positionen, och räknar till 2. Derefter åter högra foten i 4:de positionen, och räknar dervid till 3 och 4. Nu sättes venstra foten fram i 4:de positionen, hvarvid man åter räknar 1. Så högra foten bakom den venstra i 5:te positionen vid 2, och ännu en gång med den venstra i 4:de positionen, under det man räknar 3 och 4.

Detta steg skall göras med tåspetsen, så att det ser ut som om man sväfvade öfver golfvet. Man måste öfva sig så att icke något buller åstadkommes dervid, utan att fötterna ila öfver golfvet, så att de knappast beröra det. Det är också särdeles vigtigt att icke ta' för små steg vid detta pas, och icke oupphörligt stå och trippa på samma ställe. Man bör derföre sätta den fot, med hvilken man gör andra steget, helt nära intill den första eller, hvad som är ännu bättre, innu-

der den, så kan man vid nästa steg föra den första foten betydligt längre fram än annars är möjligt. För att göra detta steg lätt, måste också benen vara fullkomligt lediga. Om man förvärfvat sig nödig färdighet i detta pas, så kan man sedan lätt afpassa stegens längd efter storleken på det rum, i hvilket man dansar.

Ehuru detta pas synes vara ganska lätt, fordras det dock att sorgfälligt inöfva det, ty det förekommer i alla danser, och tjenar till grund för många andra pas.

Saut Croix.

Man ställer högra foten i 3:dje positionen, böjer kroppen något framåt, höjer den åter hastigt och gör ett lätt språng upp i luften, men vexlar om fötterna under språnget, så att då man kommer ned, den högra foten står bakom den venstra, och begge inneha den 5:te positionen. Nu gör man ännu ett språng, så att den högra foten återigen kommer framföre och den venstra befinner sig bakom densamma i den 5:te positionen. Man måste vara mycket noga med fötternas ställning i detta pas, ty det finnes ingenting löjligare än att se ett Saut Croix, der fötterna stå rakt utsträckta. Ännu mer skall man akta sig att falla in i den 4:de positionen.

Chassé croisé.

Detta är sammansatt af Pas glissé och Saut croix eller Pas ordinaire och Saut croix. Man sätter fram högra foten i 4:de positionen, derefter drar man den

venstra bakom densamma i 5:te positionen, och så åter igen framåt med den högra i 4:de positionen (Pas glissé), så gör man Saut croix, hvarvid vid första språnget venstra foten skall vara framföre, och vid det andra återigen bakom den högra, utan att man förändrar plats. Man räknar dervid 1, 2, 3 och 4 och 5. Om detta pas skall göras ännu en gång, så börjar man med den venstra foten.

Om man skall dansa åt sidan, så sätter man högra foten i 2:dra positionen, den venstra bakom den högra i 5:te, och återigen den högra i 2:dra positionen. Nu följer Saut croix, hvarvid vid första språnget den venstra foten sättes framför den högra, och vid det andra åter bakom. Man räknar dervid 1, 2, 3 och 4 och 5. Dansar man åt venster, sätter man först den venstra foten i 2:dra positionen, så den högra bakom i den 5:te, och derefter den venstra åter i den 2:dra. Nu följer Saut croix, då vid första språnget högra foten är framföre och vid det andra åter bakom.

Chassé ordinaire

består af 2 Pas ordinaire och Saut croix, nemligen högra foten i 2:dra positionen; den venstra bakom den högra i 5:te positionen. Detta upprepas ännu en gång, under det man räknar till 10; då sätter man vid 11 högra foten i 2:dra positionen och gör Saut croix, under det man räknar till 12 och 13. Man kan äfven dansa detta steg åt venster, blott man då observerar att sätta venstra foten i 2:dra och den högra bakom den venstra i 5:te positionen.

Balancé.

Man hoppar med den högra foten bakom den venstra i 5:te positionen, och sätter hastigt fram den venstra i 2:dra positionen, under det man räknar till 1. Derefter gör man ännu ett hopp med högra foten och sätter den venstra foten sväfvande der bakom i 5:te positionen, hvarvid man räknar till 2. Nu sätter man ned den venstra foten i samma position, sätter den högra, sväfvande, i 2:dra positionen, och räknar till 3. Derefter gör man ännu ett hopp med venstra foten och sätter den högra bakom densamma, sväfvande i 5:te positionen. Härvid räknar man till 4.

Vals-steg.

Tre stegs Vals. Denna består af sex enkla steg, hvarunder man tillika vänder sig en gång omkring. Man räknar dervid 1, 2, 3, 4, 5, 6 alldeles lika fort. Som musiken går i $\frac{3}{4}$:dels takt, så gör man ett steg på hvarje $\frac{1}{4}$:del, och hela vals-steget utföres på två takter.

Vid 1, framsträckes högra foten i 4:de positionen, hvarvid kroppen vändes något åt höger; vid 2 vänder man sig ännu mera åt höger, och gör med den venstra foten ett öppet, bågformigt steg åt höger sida, egentligen i 4:de positionen, men genom kroppens vändning blir foten vid nedsättandet stående i 2:dra positionen; vid 3 sätter man högra foten bredvid den venstra i 5:te positionen; vid 4 utsträcker man den venstra foten i 2:dra positionen; vid 5 sätter man den

högra foten bakom den venstra i 5:te positionen, hvarvid man till en betydlig del vänder kroppen; vid 6 ställer man sig på högra tåspetsen, vänder kroppen helt och hållet omkring och sätter dervid den venstra foten något bakom, så att den högra foten står framföre i 5:te eller 3:dje positionen.

Det oupphörliga kringdansandet gör det svårt för den dansande att fullkomligt eftergöra de här angifna positionerna; men man skall sällan fela deruti om man påminner sig att 1, 2 och 4 alltid äro öppna steg, hvarvid fötterna måste vara på ett stegs afstånd ifrån hvarandra, men att deremot vid 3, 5 och 6 fötterna skola stå tillsammans; vid 3 och 6 högre foten framföre, men vid 5 högra foten bakom. Första steget skall för hvarje gång tagas emellan den med-dansandes fötter; vid andra steget måste venstra foten vara fullkomligt utsträckt och så mycket som möjligt vänd utåt. Om man dansar i ett litet rum, så får man vid femte steget icke sätta den högra foten långt bakom den venstra; dansar man deremot i ett stort rum, bör man sätta den så långt bakom, som man möjligen kan.

Alla steg skola vändas utåt, med knäet och fotleden väl utsträckt. Benen böra vara lediga och kroppens rörelser utan någon öfverdrift vara jemna och likformiga vid hvarje steg. Det bör alltid se ut så, som om man skred fram öfver golfvet, likväl utan att göra något buller dervid. Att dansa med styfva ben och krokiga knän, eller att hoppa vid hvarje steg, är både felaktigt, löjligt och fult.

Två stegs Vals. Denna slags vals dansas lika-som den föregående, efter $\frac{3}{4}$:dels takt; stegen indelas endast olika. Det är derföre lättast om man räknar takten i åttondedelar. Man sätter högra foten i 4:de positionen, och räknar dervid 1, 2, 3; derefter venstra foten i 2:dra positionen, och räknar 4, härvid vändes kroppen åt höger, så högra foten i 5:te positionen, hvarvid man räknar till 5 och 6. Derefter börjar man med venstra foten i 4:de positionen och räknar åter igen 1, 2, 3; högra foten i 2:dra positionen och räknar 4; derefter venstra foten i 4:te positionen, under det man räknar 5 och 6. Under dessa steg har man vändt sig omkring ett helt hvarf och börjar återigen med högra foten.

Galopp-steg

består af ett Pas glissé åt sidan. Man sätter högra eller venstra foten i 2:dra positionen, och sätter den andra foten der bakom i den 5:te. Dessa steg fortsättas så länge dansen varar. Takten består af $\frac{2}{4}$:delar, och man gör ett steg på hvarje åttondedel, hvarvid likväl observeras att man bör hålla längre på det första steget, och deremot låta det andra följa hastigt efter.

Denna dans utföres vanligen mycket hastigt, och de begge stegen böra derföre inöfvas, så att de dansas med mycken ledighet och behag. Det är vanligt, men mycket obehagligt att höra den dansande draga häftigt efter andan och flåsa under dansen; men genom noggrann uppmärksamhet och öfning kan man

dock lätt vänja sig ifrån denna ovana, som är alldeles sönderslitande för främmande öron.

Polonaise-steg.

Man sträcker fram högra foten i 4:de positionen, sätter derefter den venstra i 4:de positionen, och flyttar derpå den högra foten först bakom och sedan framföre den venstra i 5:te positionen. Nu sättes venstra foten i 4:de positionen, så den högra likaledes i 4:de positionen, och derpå återigen den venstra foten i 5:te positionen, först bakom och sedan framföre den högra foten.

Till denna dans består musiken af $\frac{2}{4}$:dels takt. Man tar ett steg på hvarje fjerdedel, och till de ofvan beskrifna stegen åtgå två takter musik.

Polka-steg.

Musiken går i $\frac{2}{4}$:dels takt, och ett steg tages på hvarje åttondedel.

Vid 1 lyfter man upp venstra foten bakom högra fotknölen och tar sedan dermed ett steg framåt golfvet i 4:de positionen, på så sätt att man låter venstra foten glida fram åt golfvet ifrån tån till hälen, under det man på samma gång gör ett lätt hopp på tåspetsen af högra foten.

Vid 2 sätter man den högra foten bakom den venstra i 5:te positionen.

Vid 3 sätter man åter fram venstra foten medelst en liten stöt emot hälen, hvarvid man skarpt markerar takten.

Vid 4 lyfter man upp högra benet och kastar foten tillbaka bakom venstra benet, så högt som till knävecket.

Detta sista steg står i förbindelse med det nästföljande, hvarvid man åter börjar med 1, med den skilnad att man nu först sätter fram högra foten.

Damen utför alldeles samma steg, blott på det sättet att hon börjar med högra foten och fortsätter sedan alltid med motsatt fot emot hennes kavaljer.

Polka-steg bakåt göres på samma sätt; vid 1 hoppar man lätt på tåspetsen af venstra foten och sätter högra foten der bakom i 4:de positionen.

Vid 2 sätter man venstra foten bredvid den högra i 5:te positionen.

Vid 3 drar man åter högra foten ett steg bakåt i 4:de positionen.

Vid 4 lyfter man upp venstra benet och kastar foten tillbaka bakom högra benet, såsom förut är beskrifvet.

Polkett-steg.

Utföres likaledes i $\frac{2}{4}$:dels takt, med ett steg på hvarje åttondedel.

Vid 1 sätter man fram venstra foten i 4:de positionen.

Vid 2 högra foten likaledes i 4:de positionen.

Vid 3 venstra foten återigen i 4:de positionen.

Vid 4 håller man upp högra foten bakom venstra benet och gör ett lätt hopp på tåspetsen af venstra foten.

Detta steg sammanbindes med det nästa, på så sätt, att man efter hoppet med venstra foten genast återigen börjar med 1, men denna gång med högra foten.

Damen utför samma steg, men alltid med motsatt fot emot kavaljeren.

Mazurka-steg.

Dansas efter $\frac{3}{4}$:dels takt.

Hvar och en af de efterföljande stegen, der blott 2 eller 3 enkla steg stå angifna, skola dansas på en takt, deremot till de, der 6 steg skola utföras, fordras 2 takter musik. De äro alla så beskrifna, att de börjas med högra foten, dock kunna de också börjas med den venstra, blott man observerar att för hvarje gång ta den venstra foten, der den högra foten står omnämd och så tvertom.

1. Man sträcker fram högra foten och drar den straxt tillbaka i 1:sta positionen, härvid räknar man till 1. Derefter hastigt venstra foten fram i 4:de positionen vid 2; så högra foten der bakom i 5:te positionen; vid detta tredje steg sträcker man tillika fram venstra foten och börjar så återigen samma steg.

2. Man sätter rakt ned högra foten i 2:dra positionen, så venstra foten framföre i 4:de positionen och derefter den högra, bakom den venstra i 5:te positionen. Dermed har man gjort 3 steg; nu sätter man vid det 4:de steget den venstra foten ned i 2:dra positionen, så högra foten framföre i 4:de positionen,

och derefter den venstra foten återigen i 5:te positionen. Vill man balancera vid dessa steg så sätter man vid 2:dra och 3:te stegen foten i 5:te positionen och vid 3 och 6 böjer man blott upp den bakersta foten och sätter den straxt ned tillbaka igen.

3. Man sträcker ut den venstra foten framför sig i 4:de positionen och hoppar på samma gång med högra foten ett steg framåt. Så sätter man ned venstra foten och sträcker ut den högra bakåt. Nu hoppar man på venstra foten ett steg framåt och sträcker dervid ut den högra framför sig i 4:de positionen. Derefter hoppar man på venstra foten ett steg framåt, hvarvid den högra hålles utsträckt; sätter så ned den högra foten, och sträcker ut den venstra bakåt, derefter hoppar man ännu en gång på högra foten, under det man sträcker venstra foten framåt. Nu har man utfört alla 6 stegen och skola de ännu en gång upprepas, så börjar man genast åter med högra foten o. s. v. 1:sta och 4:de stegen skola vara lediga, de öfriga göras med styfva knän.

4. Man drar högra foten bågformigt bakom den venstra i 5:te positionen, så, den venstra foten likaledes bakom den högra, och så, återigen den högra bakom den venstra foten. Nu hoppar man på högra foten ett steg bakåt och sträcker dervid ut den venstra foten åt sidan. Derefter sätter man venstra foten bakom den högra i 5:te positionen och hoppar så, på venstra foten ett steg bakåt, under det man med detsamma sträcker ut högra foten i 2:dra positionen.

5. Man sätter ned högra foten i 2:dra positionen och räknar till 1 och 2, hvarvid man böjer sig djupt och straxt åter reser sig upp, härunder håller man den venstra foten utsträckt åt sidan. Vid 3 ställer man venstra foten bakom den högra i 5:te positionen.

6. Vid 1 sätter man högra foten i 2:dra positionen och bugar sig djupt, vid 2 sätter man venstra foten i 2:dra positionen, med hälen hårdt emot golfvet, och drar den vid 3 bakom den högra i 5:te positionen hvarvid man åter reser sig upp.

7. Vid 1 sträcker man ut venstra foten i 2:dra positionen, hoppar på den högra ett steg åt venster och slår dervid begge fötterna emot hvarandra. Vid 2 sätter man ned venstra foten i 2:dra positionen och vid 3 drar man den högra foten framför den venstra i 5:te positionen. Detta sätt att slå ihop fötterna kan göras så att hälarne slås emot hvarandra, men det ser ännu bättre ut om man vänder den venstra tåspetsen mycket inåt, så att begge fötterna komma alldeles tillsammans.

8. Man lyfter upp den venstra foten ifrån golfvet, derpå böjer man också högra hälen, hoppar fram på högra tåspetsen och sätter derpå åter hälen emot golfvet med en hörbar stöt. Vid hälens höjning krökер man knäet, likväl utan att man gör den ringaste böjning på kroppen, men deremot då man sätter ned hälen bör kroppen hastigt sänkas och venstra foten sträckas fram. Hela denna rörelse skall vara så hastig att den blott utgör ett enda steg. Vid andra steget sättes venstra foten helt lätt fram i 4:de positionen, och vid tredje steget högra foten i 4:de positionen.

Man kan också vid 1 sätta fram högra foten i 4:de positionen, vid 2 lyfter man högra hälen och störter åter hårdt ned den, och vid 3 sättes venstra foten fram i 4:de positionen. Om man dansar åt sidan, hoppar man först med den högra foten något åt höger, derefter sättes venstra foten i 2:dra positionen och så den högra framför den venstra i 5:te positionen, hvarefter man återigen börjar på samma sätt.

En öfvad dansör kan använda dessa hopp och stötar på åtskilliga sätt, såväl vid första som vid andra och tredje fjerdedelarne; de kunna också göras två à tre gånger efter hvarandra.

9. Man hoppar på ofvanbeskrifne sätt med båda fötterna framåt, bredvid hvarandra och gör derefter ett saut croix hvarvid man endera drar sig mera åt den venstra eller också åt den högra sidan.

10. Man hoppar vid 1 med venstra foten upp i luften, sätter vid 2 högra foten ned i 2:dra positionen och sätter vid 3 den venstra tåspetsen emot golfvet. Vid 4 hoppar man åter på den venstra foten o. s. v. Detta steg begagnas då ett dansande par dansar omkring på samma ställe, de böra dock vid hvarje steg vända sig något åt venster.

11. Vid 1 ställer man fram venstra foten tätt bakom den högra och sträcker straxt fram denna i 2:dra positionen, vid 2 hoppar man upp i luften, slår begge

hälarne emot hvarandra, och kommer ned på venstra foten. Vid 3 sätter man högra foten i 4:de positionen. Vid hvarje steg vänder man sig något omkring åt venster, likväl utan att aflägsna sig ifrån sin plats; derigenom står man efter det tredje steget i 2:dra positionen.

Man kan också dansa detta steg åt sidan, men då skall man vid tredje steget sätta högra foten i 2:dra positionen.

12. Man gör ett lätt hopp upp i luften, och då man åter kommer ned, sätter man venstra foten bakom den högra i 5:te positionen och böjer sig ned. Härtill kommer 2 fjerdedelar musik. Derefter hoppar man ännu en gång upp i luften, kommer ned på högra tåspeten (hvarvid knäna hålles styfva) och sträcker ut venstra foten i 2:dra positionen. Härtill kommer den 3:dje fjerdedelen af takten. Vid hvarje hopp vrider man sig något åt venster, utan att aflägsna sig ifrån stället, och börjar återigen samma steg.

Också detta steg kan man dansa åt sidan, men man får då icke vända sig omkring och dessutom göra hvarje steg något längre än annars behöfves.

Battement.

Man stöder sig stadigt på den högra foten, höjer upp den venstra foten, hvarvid knäet krökes och fotleden hålles utsträckt, och sätter den bakom den högra foten i 3:dje positonen. Härefter lyfter man åter upp den venstra foten, på samma sätt och sätter

den framföre den högra i 3:dje positionen. Har man upprepat detta tjugu eller trettio gånger, så ställer man ned venstra foten och försöker att göra samma öfning med den högra.

Denna öfning har ett trefaldigt ändamål. Först att göra benen lediga vid höfterna; för det andra att lära den dansande hålla den upplyftade foten utsträckt och för det tredje, att gifva kroppen en säker och vacker hållning, oaktadt man blott stöder sig på det ena benet; för att uppnå detta är det likväl nödvändigt att hålla kroppen fullkomligt rak och att i början inte lyfta foten för högt, så att kroppen böjes åt sidan eller att man förlorar jemvigten. Ju mera man öfvar sig, desto högre kan man sträcka foten och man bör icke upphöra dermed innan begge fötterna kunna ömsevis, på detta sätt, upplyftas utan ringaste tvång eller olägenhet.

Ett annat slag af Battement kallas Ronde jambe, och består deruti att då man på ofvanbeskrifne sätt räckt fram foten, för man den bakåt utsträckt såsom en båge och ställer sedan ned den i 3:dje positionen bakom den andra foten. Derefter lyfter man åter upp den, för den likaledes bågformigt framåt och ställer ned den framföre i 3:dje positionen. Så fortfar man till dess man lärt sig lyfta foten temligen högt och icke ett ögonblick förlorar balancen.

Har man hunnit så långt, så ställer man sig på tåspetsen och upprepar hela öfningen. Den kostar väl i början någon ansträngning, men den färdighet man

derigenom uppnår skall mångdubbelt ersätta mödan dervid.

Då man förvärfvat temlig färdighet i detta Battement börjar man att utföra Ronde jambe likaledes på tåspetsen och på så sätt att den ena foten utan att vidröra golfvet sättes ömsevis framföre och bakom den andra foten i 3:dje positionen, och detta så hastigt som möjligt.

Danstourer.

Med tourer förstår man längre eller kortare afdelningar af samma dans, hvilka dansar derigenom erhålla benämning af Tourdansar.

Uppställning i krets består deruti att hvarje kavaljer har sin dam på sin högra sida, det efterföljande paret ställer sig till höger om det första paret och så vidare så att det sista paret befinner sig till venster om det första paret. Alla vända ansigtet åt midten af rummet. Afståndet emellan paren bör vara så långt att de kunna fatta hvarandras händer. Då flere personer som stå uppställde i en sådan krets röra sig omkring rummet, utan att förändra ställning, så kallas det icke mera en krets utan en rondo.

Quarré kallas en sluten krets af fyra par, uppställda i en fyrkant. 1:sta och 3:dje paren stå midt emot hvarandra, 2:dra och 4:de paren likaså. Afståndet emellan de midtemot hvarandra stående paren skall vara 12 fot. En sådan Quarré bildas i somliga tourer af 6 eller 8 par, men då bör afståndet emellan paren vara 16 eller 18 fot.

Uppställning i kolonner består deruti att alla kavaljerer ställa sig bredvid hvarandra i en rak linie, och damerna midtemot dem, likaledes bredvid hvarandra. Afståndet emellan de dansande bör vara 2 eller 3 fot och rummet emellan begge linierna 7 eller 8 fot bredt.

Blandade kolonner bestå likaledes i tvänne midt emot hvarandra stående kolonner, med den skillnad att hvarje kavaljer har sin dame till höger om sig på samma linie.

Om man vill antyda de olika paren i en Quarré, en krets, eller en enkel kolonn, så räknar man till höger från det första paret. Om man således betecknar det första paret med 1, så är det dernäst, på högra sidan stående paret det 2:dra, det dernäst till höger det 3:dje o. s. v. Om de dansande under loppet af dansen byta platser och genom de olika turerna komma att stå i annan ordning, så böra dock vid beskrifningen de par som man nämner såsom 1:sta, 2:dra och 3:dje desamma hvilka man vid början betecknade dermed.

Efter dessa förutskickade anmärkningar skall det säkert icke blifva svårt att förstå efterföljande tydliga beskrifningar öfver enkla turer.

Stor Ronde.

Alla paren uppställa sig i en krets, gifva hvarandra händerna och dansa på detta sätt rundt omkring åt höger. Om denna tur fortsättes, vänder man om och dansar på samma sätt åt venster.

Man har observerat, att då man lärer denna tur, är det lättast att börja med att dansa den åt venster och först då den är fullkomligt inlärd åt detta håll, dansas den åt högra sidan.

Ronde en huit.

Fyra par uppställa sig i en krets, fatta hvarandras händer och dansa ett hvarf omkring. I sådana turer, der blott fyra par uppträda, kallas denna Ronde stor Ronde.

Ronde en six.

Tre par uppställa sig i en krets, gifva hvarandra händerna och dansa ett hvarf omkring.

Ronde en quatre.

Fyra personer ställa sig i en krets, fatta hvarandras händer och dansa ett hvarf omkring.

Ronde en trois.

Tre personer ställa sig i en krets, fatta hvarandras händer och dansa omkring.

Ronde en deux.

Två personer fatta hvarandras händer och dansa ett eller flera hvarf omkring.

Stjern-Rondo.

Fyra eller flera damer fatta hvarandras händer till en Ronde, hvarje kavaljer lägger sin högra hand på sin dames venstra och dansa på det sättet omkring åt venster. Om denna tur upprepas, så byter kavaljeren om och lägger venstra handen på sin dames hand, hvarefter de dansa omkring åt höger.

Orm Rondo.

Hvarje kavaljer fattar sin dame med högra handen och svänger henne till hälften omkring, derefter fattar han med venstra handen den honom nästintillstående damens hand, likväl utan att släppa sin egen dame. Derigenom uppstår en krets, der alla herrarne vända ansigtet utåt och damerna inåt kretsen. Derefter dansa alla omkring åt venster. Till slut släpper kavaljerna de damer som de hålla med venstra handen och svänga omkring sina egna damer åt höger, hvarefter paren återgå till sina platser.

Slingrande Rondo.

Fyra eller flera par dansa fram emot hvarandra, damerna fatta hvarandras händer till Ronde, kavaljererna ställa sig bakom damerna och förena sina händer framför damerna och öfver deras händer. På detta sätt dansa de alla, två eller tre hvarf, omkring åt venster. Nu föra kavaljererna, utan att släppa hvarandra, händerna tillbaka öfver damernas hufvuden och träda något fram. Dervid föra damerna, utan att släppa

hvarandra, likaledes sina händer tillbaka öfver kavaljerernas hufvuden och formera derigenom en omslingring. I denna ställning dansa de omkring åt höger.

Slingrande Rondo, upplöst till linie eller kolonn.

Då den förutbeskrifna turen är slutad, lösgör den första kavaljeren sin venstra hand och den sista damen likaledes sin högra. Alla draga sig derefter bakåt i en rak linie, likväl utan att släppa hvarandras händer. Nu föra damerna sina händer framåt öfver kavaljerernes hufvuden och dansa derefter öfver till motsatta sidan af rummet, släppa hvarandra och vända sig till hälften om, så att de blifva stående efter hvarandra. Derefter dansa kavaljererna fram till sina damer och föra dem, medelst promenad eller vals, tillbaka till deras plats.

Moulinet.

Fyra personer räcka fram högra händerna och lägga dem öfver hvarandra såsom ett kors, i denna ställning dansa de ett hvarf omkring. Derefter lösgöras de högra händerna, de venstra förenas till ett kors och man dansar återigen ett hvarf omkring, på samma ställe.

Stor Moulinet.

Fyra kavaljerer ställa sig i midten af rummet och förena sina venstra händer till ett kors. Derefter fattar hvar och en med högra handen sin dames venstra

hand. I denna ställning dansa de en gång omkring. Nu släppa kavaljererna hvarandra och draga sig tillbaka, hvarvid damerna intaga midten och förena sina venstra händer till ett kors; alla paren dansa derefter ett hvarf omkring.

Förändrad Moulinet.

Denna tur göres af fyra par, uppställda i quarré. Hvarje kavaljer räcker sin dame högra handen, hvarefter alla kavaljererne förena sina venstra händer till ett kors. I denna ställning dansa de ett eller par hvarf omkring. Derefter släppa alla hvarandras händer, kavaljererna gå tillbaka förbi damerna, och damerna innanföre kavaljererna, hvarvid de förena de högra händerna till ett kors. Den 1:sta kavaljeren fattar den 2:dra damens venstra hand, den 2:dra kavaljeren den 3:dje damens hand o. s. v., hvarefter de åter dansa omkring. Derefter släppa alla återigen hvarandra och byta om platser, kavaljererna räcka hvarandra venstra handen till ett kors, hvarvid 1:sta kavaljeren med högra handen fattar 3:dje damens venstra hand, 2:dra kavaljererna likaledes 4:de damens hand och så vidare, hvarvid alla dansa omkring. Nu förändra alla ännu en gång plats. Damerna återgå till midten, förena sina högra händer till ett kors och räcka de venstra åt kavaljererna så att 1:sta kavaljeren fattar 4:de damens hand, den 2:dra kavaljeren 1:sta damens o. s. v. På detta sätt dansa de återigen omkring, hvarefter alla släppa hvarandra, hvarje kavaljer återtar sin dame och

dansar med henne tillbaka till deras gemensamma plats.

Damernas Chaine.

Utföres i Francäsen af två midt emot hvarandra stående par. Damerna dansa fram på golfvet, räcka hvarandra högra handen, skiljas åt och dansa fram till den vis à vis stående kavaljeren. Denna fattar med venstra handen den emot honom dansande damens venstra hand och för henne ett hvarf omkring hvarefter damerna återigen dansa emot hvarandra, räcka hvarandra högra handen och återvända till sina egna kavaljerer, som likaledes föra dem ett hvarf omkring.

Chaine Angläse.

Utföres likaledes i fransäs. Två vis à vis hvarandra stående par dansa på en gång fram. Kavaljererne fatta de emot dem dansande damernas högra händer, hvarefter paren dansa förbi hvarandra. Nu vända de sig om och dansa tillbaka, hvarvid kavaljererna fatta damernas venstra händer, och återvända så till sina platser.

Dos à Dos.

Två midt emot hvarandra stående personer dansa på en gång fram och förbi hvarandra, hvarefter de på samma sätt dansa tillbaka till sina platser. Härvid iakttages att de vrida sig åt höger och så mycket som möjligt vända ryggen åt hvarandra.

Dos à dos på linie.

Två bredvid hvarandra stående par fatta hvardera kavaljeren sin dam om lifvet och dansa på de sättet förbi hvarandra och så tillbaka, hvarvid de så mycket som möjligt vända ryggen åt hvarandra. Denna tur kan, likaväl som de föregående, utföras af flera par.

Figurée.

Kavaljeren och den midt emot honom stående damen dansa fram emot hvarandra medelst Chassé croisé, balancera derefter några steg bakåt framför hvarandra, så återigen framåt och ännu en gång tillbaka, chassera derefter förbi hvarandra, vända sig om, dansa några steg fram, så tillbaka och chassera derefter återigen till sina platser, sill slut figuré för egen moitjé och ronde med densamma.

Ombyte af damer.

Två midt för hvarandra stående par dansa fram emot hvarandra, dervid fattar kavaljeren med högra handen den midt för honom stående damens venstra hand och dansar med henne tillbaka till sin plats. Då kavaljererne skola återta sina damer dansa begge paren återigen emot hvarandra, kavaljeren fattar med högra handen sin egen dames venstra hand och dansar tillbaka med henne till deras gemensamma plats.

Traverséz.

Två midt emot hvarandra stående personer, byta platser, hvarvid de vända högra sidan emot hvarandra

och dansa med chasse till motsatt plats. De återtaga derefter sina platser på samma sätt.

Chassee.

Utföres af två eller flera par. Kavaljererna dansa med chassé croisé till höger förbi damerna, och damerna likaledes med chassé croiseé till venster förbi kavaljererne, hvarvid paren vexla platser. Återvända på samma sätt.

Stor Promenade.

Alla kavaljererna fatta sina damer med högra handen och föra dem ett hvarf omkring rummet.

Vanlig Promenade.

Kavaljer och dame promenera såsom förut är beskrifvit, men endast öfver till motsatta sidan af rummet.

Angläs eller Ecossäs.

Angläsen är en allmänt bekant dans, som egentligen är af Skottskt ursprung. Den infördes i Sverige i slutet af sjuttonhundra-talet, och blef särdeles omtyckt. Genom sin högtidlighet, som nära nog urartar till stelhet, passade den att omvexla med menuetten, och under en lång tid, ända till för några år sedan, öppnades hvarje bal, såväl enskild som offentlig, med denna dans. Numera är den öfvergifven och glömd, och om icke den stora Börs-balen hvarje nyårsdag började med denna dans, skulle säkert ganska få minnas den, ens till namnet.

Angläsen var särdeles egnad att småningom bereda sinnena på aftonens och dansens kommande, mera stormande nöjen. Den var likasom en presentation af de dansande, en öfverblick som, gjord med fältherreöga, gaf tillfälle att vidtaga nödiga dispositioner för kommande segrar.

Det torde ännu vara i mångens minne, hvilket ofantligt uppseende angläsen i "Trettio år af en Spelares lefnad" väckte. Allt hvad theatern egde skönt

framträdde der — och vid den tiden egde kongl. theatern skönheter, och visste att ställa fram dem på scenen. De båda i "Trettio år af en Spelares lefnad" brukade angläs-melodier hördes i hvarenda bal-salong, och angläsen blef för vintern den modernaste dansen.

Och hvem har icke hört talas om "angläsen på maten?" Sällan bjöd man upp till denna dans utan purprad kind och klappande hjerta, om man eljest befann sig i den ålder, då blodet drifver purpurn fram och låter hjertat slå med hastigare fart. Denna dans var den så kallade inklinations-dansen, och vid de första tonerna deraf strålade hvarje öga, och längtansfulla blickar kastades bort åt det håll, der det utvalda föremålet befann sig. Numera finnes ingen inklinations-dans och knappast någon inklination.

Uppställningen till anglås består deruti, att herrar och damer placera sig i två kolonner, så att de bilda en gata. Herrarne intaga högra sidan af rummet och damerna den venstra. Angläsen kan dansas med många olika turer. Den börjas af det första paret, som utför den bestämda turen med det andra paret, hvarefter begge paren chassera ned emellan kolonnerna och tillbaka upp igen. Första paret utför derefter samma tur med tredje paret, o. s. v. Härvid intar andra paret första parets plats och börjar i sin ordning dansa med tredje paret, och på detta sätt fortfares till dess alla paren hafva dansat. Då något par slutat dansen, ställer det sig nedanföre det sista paret och väntar till dess det avancerar till sin förra plats.

Så snart det ursprungligen första paret åter kommit högst upp och alla paren således dansat, är hela dansen slutad.

Hvad musiken beträffar, så består hvarje anglàs af två repriser, som hvardera spelas två gånger. Under den första reprisen dansar det dansande paret med det närmast stående. Under det den andra reprisen spelas första gången, chassera paren ned emellan kolonnerna, och vid andra gången dansa de upp tillbaka hvarefter de åter igen börja på nytt. Anglàsen dansas i $\frac{2}{4}$:dels takt.

De vanliga stegen till anglàs äro Pas glissé eller Pas ordinaire; har man en kort väg att dansa, så gör man Chassé croisé. Den, som vill använda andra steg, måste kunna dansa dessa fullkomligt väl och noga förstå att indela dem efter takten.

Här nedanföre anföra vi några brukliga anglàsturer:

1.

1:sta kavaljeren och 1:sta damen fatta hvarandras händer och vända sig emot det andra paret. 2:dra kavaljeren fattar likaledes 2:dra damens hand och vänder sig emot första paret. Begge paren göra derefter ett chassé croisé till höger och ett chassé croisé till venster för hvarandra.

Derpå Ronde en quatre utaf begge paren.

Så chassé ned emellan begge kolonnerna, hvarvid 1:sta paret dansar förut, och derefter chassé tillbaka, då 2:dra paret dansar förut och intar 1:sta parets plats.

2.

2:dra kavaljeren fattar med högra handen sin dames högra hand, så att de vända ansigtena åt motsatt håll. dervid lyfta de upp händerna, så att de bilda en båge. 1:sta kavaljeren dansar nu under denna båge och bakom 2:dra kavaljeren till sin plats, på samma gång dansar 1:sta damen bakom 2:dra damen, och derefter genom bågen till sin plats. Nu fattar 1:sta paret likaledes hvarandras händer till en båge. 2:dra kavaljeren dansar bakom 1:sta kavaljeren och genom bågen till sin plats, hvaremot 2:dra damen dansar först genom bågen och sedan bakom 1:sta damen till sin plats.

Derefter chassé fram och tillbaka *såsom* vid föregående tur.

3.

1:sta och 2:dra paren moulinet med högra handen.

1:sta och 2:dra damen Ronde en deux. 1:sta och 2:dra kavaljeren likaledes Ronde en deux.

Derefter chassé ned och upp tillbaka.

4.

Begge paren dansa emot hvarandra och balansera några takter; derefter damernas chaine. Ronde en quatre. Chassé fram och tillbaka.

Promenad-Polonäs.

Denna dans infördes här i början af 1830-talet och användes i stället för angläsen, såväl vid början af balen, som "på maten". Men likasom promenaden utträngde angläsen, så har polonäsen sjelf blifvit utträngd af valsen, som är dansen, och som icke vill veta af någonting annat än pauser af hvila, hvilka kallas françäser.

Då emellertid polonäsen ännu dansas på åtskilliga ställen, vilja vi med några ord redogöra för den.

Kavaljererna fatta med högra handen sina damer och promenera med dem omkring rummet. Derefter vänder första paret sig till det närmaste paret, och gör Ronde en quatre med detsamma. Så damernas chaine, hvarefter paren åtskiljas, promenerar några steg och dansa derefter på nytt med andra par. Dansen fortsättes på detta sätt till slut.

Promenad-Polonäs dansas i $\frac{4}{4}$:dels takt, och med begagnande af vanliga polonäs-steg.

Valsen.

Valsen är en Böhmisk nationaldans. I sitt hemland är den urgammal. Den dansades första gången i Sverige på en Börs-assemblé år 1798. Man kan lätt föreställa sig, hvilket enormt uppseende denna dans, här som annorstädes, skulle väcka. Dess rykte spridde sig snart kring stad och land, och alla menniskor brydde sina hjernor och mödade sina ben, för att lära sig valsen. Den blef hastigt, och blir med hvarje dag allt mer, en slags adopterad nationaldans.

Denna dans, så omtyckt öfverallt, skall säkerligen länge bibehålla sig i allmänhetens tycke, och sist skall den störtas i Sverige; ty det är en öfver hela Europa bekant, och i alla länder erkänd sanning, att bland ingen nation valsar man så väl som i Sverige — och hvad man gör väl, det gör man naturligtvis gerna.

Strauss, Labitsky och Lanner hafva genom sina vackra Valsmelodier gifvit Valsen denna sprittande liflighet, detta hänförande behag som den nu äger, och herrar Schnötzinger och Weller ha utfört dem med så mycken smak att de nästan blifvit nationella hos oss.

Det torde här icke vara ur vägen att utföra en sann historia om Valsen, hemtad ur Valsens konungs,

Strauss, lefnad. Några af våra läsare känna kanske redan på förhand denna historia, men vi tro dock att de skola läsa om den med nöje, emedan det hvilar öfver den ett visst romantiskt skimmer, som man annars icke finner i vårt prosaiska tidehvarf.

Strauss var en annan Orpheus, hvars ömt rörande, ljuft smekande älskeliga musik till och med försonade dansens argaste fiender med den lättfotade Terpsichore. Hans underbart förtrollande toner förmå upplifva stelnade hjertan, stilla smärtans suckar och aftorka lidandets tårar.

Strauss var dansmusikens Paganini; hvarje cyklus af hans valser är en berättelse, en nouvelette som har både början, midt och slut och hvilken man gerna likt Perserna af sina dervischer, ofta låter upprepa för sig.

Denne Strauss, denne valsernas heros, älskade en grefve-dotter. Hon hette Sophia. Hennes öga var skönare blått än Italiens rena himmel och mer glänsande än den vänliga aftonstjernans ljus.

I hennes mine, i hennes blickar låg musik; behag och älskvärdhet hade ljutit tusende förtrollande blommor i hennes drag, de doftade ambrosia. På kinderna glänste liljan i oskuldens rena hvithet och på läpparna hvilade rosens yppigaste färgprakt. Sophia var skön, hänförande skön.

Huru lycklig skulle ej Strauss varit om hon skänkt honom sin kärlek! men hon förblef kall, utan allt deltagande för honom. Hon var en af den förnäma verldens förnämaste och dertill omätligt rik, han blott

en musikus af medelklassen med sin violin — det var ju naturligt att de skulle stå som antipoder till hvarandra.

Sophia förlofvade sig med en narr, som räknade sjutton anor och lika många millioner.

En dag då Strauss var ensam med Sophia kastade han sig till hennes fötter och förklarade i glödande ord sin brinnande kärlek. Han besvor henne vid allt heligt att skänka honom en gnista af hopp, på det han ej måtte falla ett offer för den förmådda kärleken och den grymmaste förtviflan; blott om en skymt af deltagande, af genkärlek var hans bön. Tårar fuktade hans ögon, tårar föllo på Sophias alabasterhand men hon blef kall som marmor. Då hon lemnade rummet voro hennes sista ord: "Jag är en grefves trolofvade och blir aldrig en musikants hustru."

Strauss stod ensam med sin sorg, sin grämelse.

Åtta dagar sednare skulle Sophias bröllopp firas. Dagen kom, ångern vaknade och växte med hvarje timma; men det var för sent. Hon måste rätta sig eftar faderns vilja, hvilken så nyss äfven var hennes egen.

Sophias bröllopp skulle firas i Sperlsalen, en af de förnämsta offentliga salongerna i Wien. Några dagar före bröllopet for Sophias brudgum grefve Robert *** till Strauss, till den fordna föraktade rivalen, och bad honom öfvertaga ledningen af orchestern samt komponera en vals Sophia till ära.

Strauss, som var den vänligaste menniska under solen, lofvade uppfylla hans begäran. De vilja förödmjuka mig, tänkte han, men jag förlåter dem, ty jag får derigenom på bröllopsdagen njuta af Sophias åsyn. Må hon bli lycklig och aldrig ångra sitt val.

Strauss satte sig att komponera den utlofvade valsen. Denna komposition skulle bli ett uttryck af hans djupa lidande, hans grämelse, hans kärlek, den skulle ingifva om icke kärlek dock deltagande. Sent inpå natten, då alla redan länge njutit hvilan, tog han sin violin, kastade upp ett fenster och stirrade ut i den kalla hemska natten. Djupa voro hans fantasier då han under den tysta midnatten klagade sin smärta för de ensliga stjernor, som mildt och vänligt blickade ned på honom mellan molnens mörka bäddar. De sågo ej så kallt på honom som på den älskade. Underbara fulla af passion voro hans toner, men de förklingade i luften, de nådde intet menskligt öra. Stundom darrade en vemodsfull tår i hans öga, han tänkte på henne som hade förskjutit honom, henne som satt isande köld emot hans glödande kärlek.

Bröllopsdagen var inne. Den stormande passionen hade inspirerat honom, han hade komponerat en vals, en vals ur hvilken hvarje ton, hvarje takt talade om längtan, kärlek, hopplöshet och förtviflan — eller var den en den mest rörande bön om deltagande? Men du har sjelf hört dessa toner, berusad har du efter dem sväfvat i dansens ringlar, du vet hvad dessa toner säga, du känner deras underbara tjusningskraft.

Den vida Sperlsalen hvimlade af sköna rikt smyckade damer. Skönast ibland dem framstrålade dock Sophia likt en dyrbar solitär ur guldets matta infattning. Den lilasfärgade atlasklädningen, med de rika blonderna kring de mjella rundade armarna, den smakfulla blomsterkransen och de fladdrande banden, den lätta slöjan som täflade med halsen i hvithet, den blommande myrtenkransen på det guldlockiga ljusalfshufvudet, den af brillanter strålande sevignéen på hennes bröst, den doftande buquetten vid hennes barm, — allt syntes med stolthet glädja sig åt lyckan att finna en plats hos den skönaste af brudar — icke för att pryda, men för att prydas af henne. De diamanter hon bar strålade i högre glans och hennes blommor skiftade i yppigare färger än de andras.

Strauss, en mager blek man med mörka lågande ögon, skarpa uttrycksfulla drag, svart yfvigt hår och bleka kinder, stod på galleriet och anförde orchestern. Han var klädd i svart från hufvud till fot; lugna voro de bleka dragen, men ögat vändes oroligt.

Sophia, dagens och balens drottning, dansade än med en, än med en annan, men så ofta hon hvilade, ja, äfven under dansen stal sig en blick till den arme förskjutne, der han stod, dyster lik en tårpil, hvars grenar slokande hänga mot jorden. Hon kände hvad han led, då han ur instrumentet lockade nöjets glada toner, hon hyste nu för honom en känsla varmare än medlidande: — ånger — gryende kärlek. Hon såg hans djupa stilla sorg, och en namnlös smärta pressade

hennes bröst, den växte med sekunden, som stormen till orkan och hotade att spränga hjertat. Hon ville så gerna gråta, men hon kunde, hon vågade ej. Likt sjudande bly i martyrens ådror brände de återhållna tårarna hennes själ. Djupt lidande störtade hon sig med förtviflan i dansens nöjen. Klockan slog tolf. Strauss gaf signal till den nya valsen. Man uppställde sig i par, Sophia vid sin lycklige brudgums sida. Valsen börjar, alla lyssna till musiken, mången glömmer dansens nöjen för att med hela sin själ njuta af tonernas behag. Mången stod orörlig och blickade upp till den bleke mannen som aldrig förr spelat med sådan känsla, sådan eld. Sorgen hänförde honom, han var utom sig, han svärmade i en bitter anakreontisk yra. Hela glöden af hans passion ljöt sig i tonerna; instrumentet tycktes lifvadt af konstnärens känslor. Hans stråke rasade liksom hans hjerta, hans själ.

Sophia vågade en blick på den förskjutne, hon såg en tår som från ögat rullade öfver den bleka kinden. Hennes tur var åter inne; utan medvetande tumlar hon om vid makens arm efter de brusande tonerna. Strauss följer det flygande paret med tårfulla ögon och blödande hjerta. Sophia valsar, valsar och vill aldrig sluta; Strauss framlockar allt djupare och djupare toner, icke heller han vill sluta.

Plötsligt sprang E på hans viol.

Sanslös störtade Sophia i samma ögonblick till golfvet och — var död.

Strauss ser henne falla; händerna släppa stråke och violin! med förtviflans skri utropar han "Sophia!!!" .... och nedfaller afdånad.

Valsen har efter Sophias död ehållit hennes namn.

Beskrifning öfver Valsen.

Vid valsens början uppträda alla de dansande parvis efter hvarandra i rummet. Efter förhållande till rummets storlek dansa ifrån 1 till 12 par på en gång två eller tre hvarf omkring, hvarefter de stadna och vänta till dess deras tur återkommer.

Då ett par begynner dansa lägger kavaljeren sin högra arm omkring damens lif och damen sin venstra hand på kavaljerens högra axel. Båda göra nu under 4 takter vanliga promenadsteg, hvarvid kavaljeren börjar med högra foten och damen med den venstra. Derefter gör kavaljeren valssteg och svänger sig derunder midt för damen. Under det kavaljeren nu utför de tre första stegen af valsen sätter damen den venstra foten bredvid den högra i 1:sta positionen och börjar derefter med högra foten det första valssteget. I det de nu svänga sig omkring, fattar kavaljeren med venstra handen sin dames högra hand, men härvid måste armarne hållas mjukt rundade, så att armbågarne icke bilda någon spetsig vinkel.

Under dansen måste kavaljer och dame hålla sig midt för hvarandra men icke för nära tillsammans. Det är mycket felaktigt att böja hufvudet åt sidan eller att se ömsom åt höger och ömsom åt venster, men ett ännu större fel är det att hålla den öfre delen af kroppen stel

och orörlig. Hvarje kroppens rörelse måste vara åtföljd af en lätt graciös böjning och denna lär man sig bäst om man noga betraktar skickliga dansörer och dansöser.

Ehuru denna dans synes vara ganska lätt, är den likväl kanske den svåraste af alla om den skall dansas fullkomligt konstmässigt och vackert.

Mazurka.

Mazurek eller mazurka är en polsk nationaldans, hvilken, liksom våra fleste handelsvaror, öfver Ryssland kommit till Sverige. Denna dans är kanske den vackraste af alla, den fordrar liflighet och behag — just de egenskaper som utmärka Sveriges ungdom.

En äldre mazurka har funnits här vid medlet af 1700:talet, om hvilken det heter i en gammal visa:

"Först på klacken och se'n på tån,
så dansa vi mazurkan."

Denna mazurka kom "en vogue" genom prins Poniatowsky i Warschau, men var någonting helt annat än den som i våra dagar gjort ett så stort uppseende; denna sednare infördes för ett par år sedan i våra balsalonger och emottogs med beundran, men få kunna den dock fullkomligt, ty ingen dans fordrar en så lång och sorgfällig öfning som denna.

Mazurka dansas vid mycket markerad musik, uti $\frac{3}{4}$:dels takt. Det brukliga steget är förut beskrifvet.

Denna dans fordrar utom en stor färdighet i stegen ochså en fullkomlig vana och mycket lifliga rörelser.

Den är öfverhufvud så egendomlig, att den svårligen inläres genom blott beskrifning, man måste se den dansas fullkomligt väl, om man vill ha ett riktigt begrepp om den. Många personer fästa sig endast vid turerna och söka införa så många som möjligt, men detta är enligt vår tanka oriktigt. I Polen vet man inte af andra än nedanbeskrifna turer.

Flera än fyra par böra icke på en gång uppträda i mazurka, ty då blir dansen för tröttsam.

Vid början bilda alla en rondo, balancera med det förut beskrifna steget under fyra takter och dansa sedan under fyra takter omkring till venster, derefter balanceras åter i 4 takter och dansas omkring åt höger. Nu fattar hvarje kavaljer med venstra handen sin dames venstra hand, låter henne gå till venster om sig och lägger dervid sin venstra hand på ryggen utan att släppa damens hand. Derefter låter han henne åter gå öfver på högra sidan, hvarvid han förer sin högra hand bakom damens rygg. Denna lägger nu likaledes sin högra hand bakom ryggen och förenar den med kavaljerens. Vid dessa omslingringar rörer sig kavaljeren fortfarande på samma ställe, och då damen kommer på hans venstra sida, svänger han sig om åt höger så att han icke vänder ryggen åt henne. I denna ställning dansa nu båda omkring, kavaljeren bakåt, med fyra steg (se mazurkasteg N:o 10, 11, och 12.) Utan att stanna lösgöras nu de högra händerna. Kavaljeren svänger sig hastigt omkring åt venster, och kavaljeren och damen förena åter de högra händerna i kors öfver

de venstra. Derefter dansa begge en eller två gånger omkring åt höger.

Derefter utvidgas fyrkanten så mycket rummet tillåter. 1:ste kavaljeren fattar med högra handen sin dames venstra hand och dansar med henne ett eller flera hvarf omkring. Derefter åtskiljas de och dansa hvar och en för sig sig så lång tid som behagas, förenas derefter och dansa omkring. Nu upprepas samma omslingring som nyss, hvarefter de ännu en gång dansa omkring på samma ställe. 2:dra, 3:dje, och 4:de paren upprepa derefter samma tur. Sedan nu alla fyra paren utfört denna tur, slutas dansen på samma sätt, som den började, nemligen med balancé, Ronde till venster, balancé och Ronde till höger.

Dels för att förlänga dansen, dels ock för att bringa mera omvexling deruti, kan man använda följande förändringar eller tourer.

Byte af Damer.

Efter inledningen dansar 1:sta kavaljeren med sin dame en gång omkring i kretsen. Derefter fatta de hvarandras händer i kors och dansa i midten af fyrkanten, flera gånger om åt höger. Nu ger 1:sta kavaljeren sin dame åt 2:dra kavaljeren och dansar sjelf med 2:dra damen på samma sätt, ger derefter denna dame åt 3:dje kavaljeren, dansar med 3:dje damen på samma sätt, ger henne åt 4:de kavaljeren och dansar

omkring med 4:de damen. 1:sta kavaljeren kan derefter åter börja dansa med någon af de fyra damerna eller också med flera af dem, men denna tour bör dock icke för länge fortsättas. De andra kavaljererna dansa i tur efter 1:sta kavaljeren. Derefter slut som förut.

Ronde en trois med byte af Damer.

1:sta kavaljeren dansar med sin dame en gång omkring i kretsen till dess de komma till 2:dra paret. Utan att stanna, fattar han med venstra handen 2:dra damens högra hand, hvarvid begge damerna gifva hvarandra de fria händerna. På detta sätt göres Ronde en trois till venster. Derefter höjer kavaljeren upp sin venstra arm, 1:sta damen släpper 2dra damens venstra hand och går under kavaljerens venstra arm öfver till hans venstra sida, på samma gång går 2:dra damen öfver på kavaljerens högra sida så att hans armar komma att ligga i kors öfver hvarandra. Båda damerna förena nu de fria händerna bakom kavaljerens rygg. På detta sätt omslingrade dansa de ett eller 2 hvarf omkring och stadna bredvid 2:dra kavaljeren. Nu lyfta damerna upp sina händer, kavaljeren går baklänges inunder dem utan att släppa damerna, händerna förenas i midten till ett kors och alla vända sig omkring ett hvarf åt höger. Under denna vändning släpper kavaljeren sin dame, fattar med högra handen 2:dra damens venstra hand, dansar ett hvarf omkring med henne och börjar Ronden med 3:dje paret. 1:sta damen ställer sig under tiden vid 2:dra kavaljerens högra sida. Då 1:sta kavaljeren dansat med alla damerna, börjar 2:dra kavaljeren på samma sätt, så 3:dje och 4:de kavaljererna, så att till slut hvarje kavaljer har sin dame bredvid sig.

Denna tur kan också af kavaljeren utföras med flera damer. Slut som förut är beskrifvet.

Galopp.

Galoppen dansades första gången på Innocence-Orden år 1827. Den har sitt hemland uti Frankrike, men har här som i Wien och flerstädes i Tyskland blifvit med entusiasm adopterad och naturaliserad.

Den som såg den då varande preussiske legationssekreteraren grefve v. G. utföra denna dans och deruti inöfva Stockholms fashionabla ungdom skall aldrig förgäta det. Galoppen var likväl vid sitt första uppträdande i Sveriges hufvudstad en mycket mera ästetisk dans än den för närvarande är. Galoppen hade då mera plastiskt lugn och derför en verklig poesi. Svängningarne utfördes på ena klacken med ett lindrigt battement, och damen fördes endast med ena armen.

Galopp och Galoppad sammanblandas ofta. De äro likväl väsendtligen skiljda. Vid Galoppaden rangerar man sig i tvänne linier som i angläsen. Linierna genombryta hvarandra, tvänne par i sänder, tillryggalägga vägen mellan linierna, vid hvilkas slut moitiéer ombytas, hvarefter man chasserar tillbaka till sin plats. Galloppadens blomstringstid i Stockholm inföll före året 1817. Efter denna epok har den visserligen någon gång varit dansad, men temligen sällan, till dess den omsider blef alldeles glömd.

Efter 1830 års Julirevolution och ännu mer efter Februari-revolutionen 1848 antog galoppen denna karakter af kapplöpning eller "vild jagt", som den för närvarande eger. Det var egentligen melodierna ur operorna "Gustave III ou le bal masque" samt "La Tentation" som framkallade det ursinniga, ja infernaliska framrusande, som numera utmärker denna dans, hvilken i stället för galopp borde kallas karrier. Musiken till galopp är i $\frac{2}{4}$:dels takt. Dame och kavaljer börja såsom vid vals och chassera med galoppsteg till ändan af rummet, vända sig här om åt höger med fyra mazurka-steg (se n:o 12) och chassera derefter på samma sätt tillbaka. Några små förändringar eller turer brukas väl i detta chassé, men då dessa äro så enkla att äfven den medelmåttigaste dansör kan göra dem efter blott han en gång sett dem, så underlåta vi att här göra någon närmare beskrifning öfver dem.

Polka.

Ingen dans har väl ännu gjort så mycket uppseende, uppväckt, så mycken oro och åflan, blifvit så allmänt beundrad och så mycket tadlad som polkan. Men lika meteorlikt som dess uppträdande var, lika hastigt föll den också ifrån sin höjd. Den utgjorde likväl en alltför vigtig evenement i dansens historia för att här méd tystnad kunna förbigås och vi vilja derföre här nedan anföra några utdrag ur ett fransyskt arbete om polkan, dess uppkomst, utveckling och verkningar.

Polkans historik.

För fyra, fem år sedan återvände vår vän, målaren Hippolite d'Orcheviller, från sin resa till Egypten; han var åtföljd af lord M. och ännu tvänne andra vänner. Det ångfartyg, på hvilket de gingo öfver Donau, hade försedt sig med för litet kol, och blef derföre tvunget att lägga till vid en liten by, några mil från

Belgrade. Långt ifrån att detta uppehåll på minsta sätt oroade våra muntergökar, blefvo de tvärtom alldeles förtjusta deråt; de skulle begagna sig af tillfället för att besöka Servien, som de ännu icke sett. De debarkerade således alla fyra; kaptenen på fartyget anbefaller dem tvänne saker: att noga passa på tiden för afresan, och att iakttaga försigtighet bland Hans Maj:t Milosch Obronowitsch's mindre civiliserade undersåtare. Man lugnar honom och reser. En ung, hyggiig ungrare skulle tjena dem till tolk, och på samma gång till en slags cicerone. Men i hvad egenskap skola de presentera sig? Skall det vara blott och bart såsom mycket nyfikna? Men detta slags folk är icke rätt väl upptaget och ackrediteradt i annat än mycket civiliserade länder. Man rådslår; händelsevis medför lord M. en ung Abyssinisk slaf: någon hittar på att man skall gifva honom ut för en Egyptisk prins, som reser inkognito med sin svit. I början skrattar man åt förslaget, men slutar med att finna det förträffligt. Den bruna färg, hvarmed Afrikas sol likasom hade bestrukit deras ansigten, de vackra orientaliska kostymer, som de anlagt för mera beqvämlighet skull under resan; allt kom ypperligt väl till pass för att gynna utförandet af en sådan plan. Dessutom var den djerf, förflugen, och mer behöfdes icke för att den skulle bli gillad af mängden. Man anlände således till den ifrågavarande byn; det var en söndags-afton. Nationaldansar är det, som kanske mest reta främlingars nyfikenhet; dansen är folkets se-

der, öfversatta på vers. Jag inbillar mig att sådana voro våra resandes tankar då de gingo in på den första krog, dit säckpipans toner lockade dem (ty det var verkligen säckpipa), men vid deras oväntade ankomst, och vid åsynen af deras besynnerliga kostymer, afstannade alla danserna likasom genom ett trollslag. Ungraren begagnade sig häraf för att presentera våra ansedda främlingar på det sätt öfverenskommet var; det gjorde stort uppseende: i Servien har man respekt för prinsar. Män och qvinnor fingo så brådtom att komma och hälsa på hans Afrikanska höghet, som man troligtvis inlärt den lexan, att sedan han emottagit de hedersbetygelser som tillkommo hans rang, med fullkomlig värdighet och synbar vana vid sin höga samhällsställning, skulle han bedja de *beskedliga menniskorna* att fortsätta sina afbrutna dansar.

De beskedliga menniskorna önskade ingenting högre, så mycket mer som det förmodligen aldrig förr händt dem att få dansa i närvaro af så höga personer, som hans Egyptiska höghet och hans svit. Säckpipan lät icke länge vänta på sig, och dansen började med större ifver än någonsin. I början såg man endast moln af damm och hörde så väldiga stötar af klackar i golfvet, att det knakade derunder. Dessutom var det ett sådant väsen af sporrar, att en döf kunnat blifva ännu döfvare dervid. Sporrar är ett högst eget mode i de provinser, som ligga vid Donau. På andra ställen drömmer man om hästar och vagnar, der om guldsporrar. Sporrar anses der icke såsom någon

lyx-artikel, utan såsom en alldeles oumbärlig nödvändighets-persedel. Adelsmannen eller bonden, det är detsamma; så fattig man än är, vill man hafva sporrar, och förgylda, om det är möjligt. Man kan förr vara utan allt, men intet dem; sporrar först, stöflor sedan om det är möjligt — tiggarne begära penningar till sporrar.

Emedlertid hade landtfolket, så män som qvinnor, tagit hvarandra i handen, på så sätt att de utgjorde en enda rak linea längst efter hela rummet, som i god ordning gingo emot främlingarna, men i hast drog centern sig häftigt tillbaka; de begge flyglarne förenade sig så, att de utgjorde en cirkel; de dansande gjorde ronde några gånger, under det de alltid togo bestämda steg och höllo hvarandra i handen; sedan skiljde de sig hastigt åt i en mängd grupper, som då utförde de mest olikartade och plastiska rörelser.

Sådan var Serviernas nationaldans. Våra främlingar voro ofantligt roade af att se den, ehuru de icke fullkomligt kunde uppfatta koregrafien deri, så kompliquerad syntes den vara. Hvad hans Abyssinska majestät beträffade blef han till den grad förtjust att, då efter slutad dans en af de vackraste Serviska flickorna utsågs för att göra honom den brukliga tacksägelse-komplimenten, var det ingen som tviflade på att den unge prinsen kungligt skulle betala så väl det nöje han erfarit, som ock det välvilliga emottagande han rönt. Och verkligen började icke också hans kongl.

höghet att gräfva i alla sina fickor; men då han efter långt sökande der intet fann, annat än ett halft dussin torra nötter, skyndade han att helt naivt öfverlemna dem till den vackra insamlerskan.

Våra resande kunde icke afhålla sig från ett gapskratt, då de sågo alla dessa menniskors ytterliga förvåning; men fruktande att väcka deras misstankar skyndade de sig att upphjelpa prinsens nästan litet för landtliga frikostighet genom att framlemna några goda silfver-rubler, en utan tvifvel för tillfället bättre passande gåfva. Men det var för sent — fysionomierna hade en gång för alla bytt om uttryck; karbinerna höjdes, utlåtelserna blefvo allt mera hotande, ögonbrynen drogo sig allt mera till storm. Till råga på olyckan ville hans Egyptiska höghet, som blef utom sig af förskräckelse, söka sin frälsning i flykten och i brådskan slog han omkull en stor kruka med vatten, som helt och hållet öfverskölje lord M:s ben och fötter. Rättvisans så kallade minister glömde i sin ordning den vördnad han var skyldig sin furste, och vågade lyfta handen mot hans kungliga person. Nu mera fanns det inga tvifvel: det var en mystifikation, ett bedrägeri kanhända; man hade lekt med hans majestät Milosch Obronowitsch's undersåtares lättrohet. Vid Mahomet! åtminstone skulle man icke ha ostraffadt lekt med dem. I ett ögonblick blefvo våra resande omringade; orden *Turkiska spioner*, blandade med förbannelser, uttalades emot dem på Ottomaniska språket; med ett ord, deras ställning var ingenting mindre

än säker, och det hade inte varit lätt att förutse hvad detta bedrägeri skulle kommit att kosta våra oförsigtiga amatörer af nationaldansar, såvida icke kapten på fartyget i detta ögonblick hade kommit med en eskort af sina raska matroser och räddat dem undan faran.

Vid återkomsten till Frankrike roade sig våra resande med att berätta denna historia, som vi direkte hafva af en ibland dem; men man kan föreställa sig deras förvåning, då de en dag återfunno i Paris, — åtnjutande modets hela berusningskraft, sjelfherrskande på theatrarne och inkräktande de mest rebelliska theater-salonger — denna samma nationaldans, hvars första lektion de i Servien fingo betala så dyrt.

Denna dans var i sjelfva verket ingenting annat än — *polkan*.

Denna polka — som för några år sedan bringade hufvudstäderna i ett slags förtjusnings-raseri och höll provinserna i spänd väntan, som riktade sina första prester och prestinnor med lagrar och penningar — är således icke, som man skulle tro, en sammansättning af den moderna koregrafien; det är ogrundadt att den är en utarbetning, gjord af en landsflyktig Polack, den är icke en gång någon inspiration af Cellarius: polkan är så gammal som verlden; polkan har ett fädernesland i sig sjelf, som har rättighet att upplefva alltid och öfverallt, ett fädernesland fullt af poesi.... det gamla Tyskland. Vi kunna tryggt försäkra att om den endast vore ett nutidens verk, en tillfällig skapelse af någon dansmästare, skulle vi icke sysselsätta

oss dermed, ty vi skulle då icke tro knappast på dess tillvaro, aldrig på dess varaktighet. Men polkan är icke ett mode, icke en invention på morgonen, som skall dö innan aftonen; en omätlig popularitet i det mest poetiska land i verlden, har redan för lång tid tillbaka gifvit honom en sanktion, som icke kan rubbas af några vaudevillisters lösa infall eller några vackra fruntimmers olika nycker. Jag vill inte derföre säga att den ovilkorligt måste behaga alla nationer, ehuruväl det är mig omöjligt att inse hvarföre polkan mindre skulle anslå allas sinnen än valsen, hennes yngre syster, född i samma vagga, och som liknar henne, enligt poetens uttryck, *så mycket tvänne systrar kunna göra det.*

Hvad dess historia beträffar, förlorar sig polkans origine i tidernas natt. Hvar, huru, och af hvem är hon född? Ingen vet det; men den lilla hack-yxa, som Ungrarne ännu bära, under det de dansa polka, skulle nästan tyckas oss vara ett tillräckligt bevis på dess höga ålder, ty vi återfinna detta vapen i alla de nordiska barbarernas dansar. Kanske, som dess namn tycks antyda, är Polen dess födelseort; men som specifika dokumenter öfver dess ålder felas oss, må dermed vara huru som helst, hvad som är säkert, är att polkan i dag dansas i alla delar af Tyskland. Till och med ryssarna hafva försökt att tillegna sig den, men polkan är ingen dans för dem; de skapade deraf någonting så oformligt, att det inte ens förtjenar namn af dans. Ungrare och Böhmare excellera deri. I Böhmen förena

sig fyratio till femtio par, börja först två och två, sedan fyra och fyra, och så hela vägen; det hela får härigenom det mest bizarra utseende, besynnerligt, oordentligt, der hvarje par dansar med hvem de träffa på, än den ena, än den andra, allt med den utomordentligaste skicklighet, utan att den ena någonsin stöter emot den andra. Stegen äro desamma, som vi ännu i dag göra i våra salonger. Hvad Ungrarne beträffar, så när de äro kostymerade som Eugène Coralli och mademoiselle Maria i opera-divertissementet, hafva de dessutom, som vi redan hafva sagt, en liten hack-yxa, med hvilken de göra svängningar under det de dansa, och på hvilken de i vissa ögonblick stödde sig, under det de satte ett knä mot jorden. Denna hack-yxa, som den Parisiska dilettantismen icke velat upptaga på operan, innehade likväl en vigtig sak som var styl och isynnerhet arkäologi, som man borde sökt att bibehålla, om man så ville, icke i salongerna, men åtminstone på operan, detta gamla sanctuarium för bibehållandet af lokaliteterna.

Polkans entrée i Paris.

Polkans inträde försiggick i Paris utan någon pomp och ståt, utan den minsta allmänna glädjeyttring, utan att någon stads-soldat hade besvär dermed.

Inte något underverk föregick dess uppenbarelse: hundarna tjöto icke, som vid Cesars död; skorstenarna blefvo icke kullslagna af blåsten, som vid Machbeths.

Stora tilldragelser hafva en svaghet för att komma obemärkta; det är endast när bergen föda råttor, som de göra stort buller af sig.

Polkan, stark genom sitt snille och sitt goda samvete, kom ganska lugnt resande på diligensen Lafitte et Caillard, inneboende hos en simpel Polack. Denne Polack fick på en soiré det infallet att på stående fot gifva två eller tre af sina vänner del af den demoniska förmåga, som beherrskade honom, och aftonen påföljande dag dansades polkan i Paris under de mest ursinniga bifallsyttringar.

Så snart den unge främlingens namn nämndes kom hela Paris i uppror. Balerna afstannade, inga konserter mer, inga madrigaler, inga lyckliga infall; man skrattade icke mer, man upphörde att prata, smädelsen och förtalet kunde knappast gå fyra steg innan den nedföll död; man glömde allt: George Sand, de Parisiska moderna, Marie-blomman och den påbegynta feuilletonen.

Min båge, mina kastspjut, min vagn; allt plågar mig.

Polka-dämonen hade bemäktigat sig hela verlden; man drömde inte om annat än Slavoniska steg, sporrar och dolman. Möttes man på gatan, stannade man icke för att underrätta sig om hvarandras helsa, utan för att fråga: "Kan ni polkan?" Karlarna sprungo kring Paris för att få lära sig den; fruarna dånade derföre att de icke kunde den; de unga flickorna skickade sina suckar och önskningar till stjernorna; med ett ord: det var en allmän smitta.

De dogo icke alla, men de blefvo alla slagna.

Man fordrade polkan med rop och skrik; öfverlupna af menniskor från morgon till qväll, visste dansmästarne icke mera till hvilket helgon de skulle vända sig, för att slippa undan alla dessa förfrågningar, denna aldrig tröttnande enträgenhet; dag från dag tycktes deras existens blifva mera blottställd, ett doft knot brummade utanför deras dörrar, likasom det hade handlat om någon bankirs oförmåga att betala: man var färdig att anklaga dem för majestäts-brott derföre att de icke kände till polkan. Tvänne sekler förut skulle man helt simpelt hafva stenat dem, för att lära dem till en annan gång att icke tillegna sig titeln af dansmästare, utan att förut känna till alla slags danser så väl i denna som i den andra verlden.

Det var då, som, förskräckt öfver en sådan sakernas ordning och efter ett rastlöst sökande, en gammal opera-figurant, som blifvit afskedad efter en lång och odräglig tjenstgöring, började fundera på saken; han lyssnade efter hvad som sades, plockade upp de minsta upplysningar han kunde vinna, sammanlade, jemförde, försökte, ändrade, och slutade med att framskaffa någonting som temligen nära liknade polkan; dagen derpå kunde man läsa i hela Paris dessa så mycket önskade och så otåligt väntade ord:

Undervisning i att dansa Polka.

O, sällhet! Polkan var då icke längre en myth; Polkan hade gått in på det allmännas område, polkan tillhörde koregrafien; man kunde således ändtligen få lära sig att dansa polka! Det blef en glädje, en förtjusning, en hänförelse; man tryckte hvarandras händer, man störtade i hvarandras armar, ekipagerna barrikaderade gatan Vivienne; man belägrade förmaket till Cellarius'ska balerna; damerna gjorde en hemlighet deraf för sina män; männerna gjorde en hemlighet deraf för sina hustrur: ingenting kunde återhålla dem; hvarken balernas mindre goda rykte eller operadansösernas sällskap, hvarken aktningen för konvenansen eller de mest olämpliga timmar midt på natten: för att få lära sig polkan skulle man gjort något ännu mycket värre . . . Det var ett sådant dans-raseri, en sådan ursinnig yra, att monsieur Cellarius sjelf erkänner sig hafva förtjent trettio tusen francs på polkan.

En Polka-historia.

Sedan någon tid hade markisen *** trott sig märka, jag vet icke hvad för hemlighetsfullt och oregelbundet i sin hustrus uppförande; om han skarpt betraktade henne, så vände hon bort ögonen; frågade han henne hvarifrån hon kom, så stammade hon fram några obegripliga ord; gjorde han sina frågor mera direkt eller mera snärjande, rodnade och bleknade hon ömsevis. Man började att smågrāla på hvarandra, sedan svarade man hvarandra med bitterhet, och slutligen förklarade fru markisinnan att hon ansåg sig hafva rättighet att komma och gå hur det behagade henne. Markisen kunde ingenting svara, ty han hade det stora felet att älska sin hustru, som om hon endast varit hans fästmö, men man talades inte vid på hela dagen, och när aftonen kom, ryckte hvar och en åt sig sitt örongott, och man vände ryggen till hvarandra, utan att säga ett ord, ända tills dess att en liten flägt, ljuf och mild som en aftonvind, underrättade om att fru markisinnan sof den djupaste sömn.

— Hon sofver! tänkte markisen; hon kan sofva? Qvinnornas hjertan äro endast en afgrund af lögner och bedrägerier. Hon bedrar mig, jag är öfvertygad

derom, och hon sofver; hon bryter de heligaste eder och hon kan sofva! Oh! jag skulle visst gifva tjugo år af mitt lif, för att lära känna den usling, som . . . Min gud! min gud! hvem kan det väl vara? — Är det icke möjligtvis grefve Jules? — Nej! honom finner hon förtjusande, och älskade hon honom, skulle hon icke underlåta att upprepa för mig att hon hatar honom, som hon gör med markis Anatole. — Markis Anatole? — Nej! jag vet att han älskar en helt annan. — Ack! ack! hvilken natt jag måste tillbringa. Jag som älskade henne så mycket; jag som alltid har varit för henne, icke en man, utan en älskare; jag som skulle gifvit mitt lif, för att tillfredsställa en enda af hennes kapriser! . . . . Ack! ack! de qvinnorna; ju mera man älskar dem, ju snarare bedraga de.

I detta ögonblick smög sig blygsamt en klar och ren månstråle mellan sängens långa damast-gardiner, och upplyste markisinnans ansigte.

— "Oh! återtog markisen för sig sjelf, hvad hon är vacker! hvilka ädla och rena drag i detta fina ansigte! hvilar icke ett englalikt lugn öfver hennes panna, omskuggadt af det mjuka, bruna håret? Genom de långa, silkeslena ögonhåren anar man icke himmelens färg i hennes gudomliga ögon? Hvilken lugn och fri andedrägt höjer hennes bröst! hvilket himmelskt leende på hennes läppar! Så mycken oskuld i det yttre och så mycket bedrägeri invändigt. Oh nej! det är omöjligt! Och emellertid hvart går hon då för hvarje dag?"

Markisen förlorade sig i gissningar; men då han icke kunde komma till något resultat, beslöt han, i brist på bättre, att följa samma råd som den hederlige Jago gaf Venetianaren Rodrigue: lägga sig ned och sofva. Han låg redan, således behöfde han endast hålla ihop ögonen och afvakta sömnen.

Klockan slog tolf.

— George, sade markisinnan med sakta röst.

— "Jaså; hon sof inte", tänkte hennes man.

— George! hör du då icke?

Han teg som en mur . . . en sekund . . . och vig och smidig, som en ål, gled markisinnan ur sängen, kastade sjelf på sig en rock, drog med egen hand på sig strumpor och tofflor: två saker, som hon i hela sitt lif aldrig förr hade gjort. Då markisen såg denna gräslighet, kände han sig först synnerligen hågad att ställa till någon stor, förskräcklig scen; men han föredrog att bli åskådare till slut; han låtsade till och med att snarka, för att inge henne ännu mera säkerhet.

Slutligen, sedan markisinnan kastat en shawl öfver sina hvita axlar, öppnade hon sakta dörren och smög sig ut. Hvad markisen beträffade hoppade han på ögonblicket ur sängen, klädde sig till hälften och skyndade i hack och häl efter sin hustru. Det var alltsammans gjordt på några sekunder.

Han såg henne gå hastigt utför trappan, vid hvars slut hennes kammarjungfru väntade henne. De

gingo ut, han följde efter; en simpel hyrvagn väntade på dem i hörnet af gatan Grenelle-Saint-Germain; der stego de upp i den, han skyndade upp bakpå: man for utaf. Efter en timmas färd, som minst tycktes vara så lång som sex för markisen, stannade vagnen vid ingången till boulevarden. Det är här! tänkte han, och skyndade att draga sig undan några steg.

De tvänne fruntimren gingo verkligen ur, men fortforo att gå vidare ett stycke. När man såg dem så tysta skrida fram i nattens mörker, den unga vackra markisinnan och hennes kammarjungfru, skulle man verkligen kunnat tro sig se Judith och hennes följeslagerska komma ut ur Gazas portar.

De stannade ungefär midt på gatan Grange-Bateliere och markisen såg dem gå in i ett hus af temligen vackert utseende; i största hast skyndade han efter och kom just lagom, för att se porten stängas midt för näsan på sig.

Alltför säker om sin olycka, tvekade han ett ögonblick om han skulle sätta eld på huset eller om han skulle jaga en kula genom pannan på sig; men han antog hvarken den ena eller andra af dessa våldsamma utvägar, och nöjde sig med att återvända till sitt hem, icke utan att flera gånger hafva misstagit sig om vägen dit, så upprörd var den sinnesstämning, i hvilken han befann sig.

Sedan han kommit upp i sitt rum öppnade han en stor bok, som inte innehöll annat än civil-lagen, läste och läste om igen fyra gånger kapitlet om

äktenskapsskilnad, och ledde sig härifrån just med anledning af sina husliga förhållanden till högst märkvärdiga reflexioner, som vi på det högsta beklaga att vi icke här kunna återgifva. Sedan det var gjordt, kände han sig litet lugnare och satte sig att skrifva; men han hade, som det tycktes, ännu inte slutat, då markisinnan kom in.

Vid sin mans åsyn gaf hon till ett rop och ville skynda bort, men markisen förklarade henne att hon gerna kunde dröja: han hade följt henne, han visste allt och han hade behof af att tala vid henne straxt på stunden.

— Och i hvad ämne? frågade hon, nästan förskräckt öfver den högtidliga min markisen tog.

— I detta! svarade han, reste sig upp och lemnade henne det papper han nyss skrifvit.

— Hvad ser jag? . . . en anhållan om skiljsmessa? hvad vill det säga?

— Det vill säga, min fru, att efter allt hvad jag varit vittne till, är något vidare närmande oss emellan icke mera möjligt.

— Men, George, du är tokig! utropade markisinnan och qväfde en brinnande lust att utbryta i skratt.

— Nej, min fru! jag är icke tokig. Jag var det, när jag trodde på er kärlek! . . . Men — tillade markisen med en ofrivillig rörelse — frukta ingenting; jag har älskat er för mycket . . . jag älskar er ännu alltför mycket för att vilja blottställa er för att rodna

inför verlden, om jag anteckna**t** sanningen i denna begäran, adresserad till Tribunalet . . . Se här, min fru! efter dessa ord: jag begär skiljsmässa till säng och säte, och orsaken dertill är . . . har jag lemnat en bit oskrifvet, på det ni der kan få sätta in hvad ni behagar.

— Det är en vacker handling! utropade markisinnan verkligt rörd, och jag skall minnas den hela mitt lif.

— Det begär jag icke af er, min fru. Skrif endast!

— Gerna! svarade hon helt flygtigt och tog pennan.

— O, min gud! mumlade markisen, och hon söker icke en gång att ursäkta sig! att erhålla min förlåtelse! . . .

— Nu är det skrifvet! sade markisinnan, och lemnade i sin ordning papperet till sin man.

Denne tog papperet med darrande hand; det skymde för hans ögon, men emellertid ville han icke visa denna svaghet, utan bemannade sig med allt det mod han egde och läste och återläste den ifrågavarande frasen med långsam, osäker röst, likasom fruktande att uttala hvarje ord:

"Jag begär således . . . skiljsmessa till säng och säte, och orsaken dertill är . . ." O, himmel! hvad ser jag? . . . hvad har ni skrifvit här, min fru?

— Orsaken härtill är Polkan.

— Hvad betyder? . . .

— Det betyder, min herre, att det hus, hvari jag ingick, var operan, — att monsieur Coralli har gifvit mig en lektion i Polkan för slutna dörrar, — att jag ärnade er en polka-surpris, och slutligen att orsaken hvarföre vi skiljas åt är — Polkan.

Som man väl kan föreställa sig, blef freden snart sluten emellan de begge makarna! — men huru många gånger har inte polkan tjent till täckmantel för många historier, som i sjelfva verket varit mindre hyggliga, än den som vi nu haft äran berätta för er.

Polka-turer.

Den nationela polkan består af tio turer men hvaraf endast de fem första utfördes i salongerna. Vi anföra dem här med deras franska namn.

1. La Promenade.
2. La Valse.
3. La Valse à rebours.
4. La Valse tortilsée.
5. Le pas bohemien.
6. Le changement des bras.
7. Pas bohémien en changeant des bras et en valsant.
8. Moulinet d'une main.
9. Moulinet en suivant sa danseuse et en la faisant tourner.
10. Passe double.

La Promenade.

Kavaljeren fattar med högra handen sin dames venstra hand. Vid första steget vänder han sig åt venster och sänker händerna, vid fjerde steget deremot vänder han sig åt sin dame, hvarvid de lyfta upp händerna så högt som till axeln.

Man dansar på detta sätt ett hvarf omkring rummet och när denna tour utföres väl är den full af behag och koketteri.

Det finnes också en annan slags promenad, som brukas mycket. Kavaljeren tar sin dame om lifvet såsom till galopp, och fattar med venstra handen hennes högra hand. Promenaden utföres nu på detta sätt, framåt eller bakåt, hur det behagas.

La Valse.

Kavaljeren fattar sin dame, såsom till vanlig vals, och utför densamma med det vanliga polkasteget. Man måste likväl akta sig att hoppa för mycket och markera takten genom några rörelser med kroppen. Stegen måtte vara så små som möjligt.

Valse à Rebours.

Samma ställning som i föregående tour endast att kavaljeren håller sin dame hårdare intill sig. Han kastar upp venstra foten bakåt, och markerar takten med högra foten, hoppar sedan på samma fot och för sin dame med sig åt venster.

Valse Tortillée.

Kavaljeren ställer sig midt framför sin dame, fattar med högra handen hennes högra hand och med venstra handen den venstra, så att armarne ligga i kors. Derefter utföra de polksteget och göra dervid åtskilliga rörelser med händerna.

Pas Bohémien.

Kavaljeren fattar sin dame såsom till Vals och börjar polka, men vid 4:de steget, i stället för att kasta tillbaka högra foten, som i det vanliga steget, sätter han ned hälen, lyfter upp tåspetsen, sätter så ned tån, lyfter upp hälen, skjuter foten framåt och börjar dervid om steget.

Detta steg utföres på samma sätt bakåt, till höger och till venster, så att man utmärker ett kors.

Changement des Bras.

Kavaljeren dansar såsom till promenade i det han håller sin dame om lifvet; på gifvet tecken kastar han henne hastigt ifrån den högra armen till den venstra, härunder fortfar han noga att markera takten, och damen bör likaledes noga akta sig att falla derutur.

Denna tour har någonting särdeles luftigt och poetiskt, som inte en gång låter beskrifva sig. Vi råda också våra salongskavaljerer att icke försöka utföra den.

Pas Bohémien, En Changeant de Bras, et en Valsant.

Denna tour är som titeln utvisar en förening af Pas Bohémien, Vals, och den föregående touren; härtill fordras blott ännu mera behag och poesi.

Moulinet d'une main.

En särdeles vacker tour som med lätthet låter sig utföras, blott rummet är någorlunda stort. Kavaljeren

ställer sig midt framför sin dame och tar derefter ett steg åt venster, så att han nästan befinner sig på samma linie som hon. Derefter fattar han med högra handen sin dames högra hand, vänder sig åt henne och utför polkasteget, byter sedan om händer och fortfar på samma sätt.

De begge sista tourerna äro lika omöjliga att beskrifva som att utföra i rum. Det finnes dessutom ännu flera andra i den ursprungliga ungerska polkan, men som de aldrig blifvit använda, tjenar det till intet att här upprepa dem.

Polketta.

Består endast deruti att kavaljeren fattar sin dame såsom till Vals och utför det förut beskrifna steget. Detta steg kan också göras baklänges. De i polketta brukliga svängningarne låta svårligen beskrifva sig, utan inläras bäst genom öfning och observation på andra dansande.

Fransäs.

Fransäsen efterträdde den gamla kadriljen och har visserligen ännu icke utspelt sin roll, men likväl kommit på den punkt af ålderdomsskröplighet, att det blott behöfves uppträdandet af någon ny och mera pikant dans, för att den skall störta i samma graf, der dess föregångare redan slumrar.

Uppställning till fransäs är uti Quarré, med 6 à 8 par på hvarje sida. De begge kolonner som upptaga rummets bredd kallas premier, och de som stå längs utåt rummet second.

Fransäsen består af 5 turer. Vi ta oss friheten att här införa ett litet poem som fullkomligt beskrifver dem i deras ursprungliga skick.

N:o 1.

Först chaine med paret midt emot
och samma väg tillbaka.
se'n gör man med en ledig fot
små krumsprång för sin maka,
och räcker handen till förbund
att svänga om i cirkelrund.

Till contraplats en utflykt tas
som promenad plär heta:
men der får ingen trefnad ha's,
med chaine man hem skall streta;
dock innan du far dit och dän,
glöm ej att damen först gör chaine.

N:o 2.

När damen midt emot dig står
sin kjol som segel breder,
du äfven ut på djupet går
att hoppa upp och neder:
åt styrbord gör ditt första slag,
och se'n dig qvickt åt bagbord drag.

Då seglar paret om hvarann
att än en stund lovera,
och dessa konster är hvad man
plär kalla — figurera;
till slut så styr du hem igen
och hälsar gladt din glömda vän.

N:o 3.

Räck nu din hand med mycken grace
och framträd stolt på scenen,
med kuän så raka som karkas
och måttligt schas med benen;
ty banlancé bör tas i akt
med mycken värdighet och takt.

Dernäst af ingen glömmas må

den lilla krumeluren
som fransman kallar dos-ä-dos
af vändningen i touren;
men till en olärd plär man trygg
helt enkelt ropa: "rygg mot rygg."

Vid banlancé man sitt logie
åt vis a vis upplåter;
då "rygg mot rygg" är väl förbi
man likväl skyndar åter,
och står det möjligt i ens makt
så gör man allt det der — i takt.

N:o 4.

Nu sätts ditt hjerta hårdt på prof
ty makan dig förlåter,
af ombyte hon får behof
och flyr — men kommer åter.
Förklara blott med dina ben
din sorg att lemnas så allen,
då är hon säkert så "gracieuse"
och näsan hemåt vänder,
men var då inte allt för bös
ty så'nt gudnås väl händer.
Se du blott litet vänlig ut,
så blir hon gerna qvar till slut.

Med chaine den flydda återförs
men först i fred och gamman
en halfrond med rivalen görs
till glömska af alltsammans,

och när den andra tour'n begynt
betalas han med samma mynt.

N:o 5.

Med lätt chassé nu en och hvar
för grannen figurerar
då kavaljern åt höger far
och damen croicerar.
I denna tour, om jag rätt minns,
visst fyra gånger öfning vinns.

Precist som uti numro två
skall här ånyo vandras,
men trampa ej på egen tå
långt mindre uppå andras;
det sista mycket illa klär
Det förra ofta smärtsamt är.

Nu är den värsta persen qvar
att chaine en quatre knyta;
om venstra handen börjat har,
skall dock ej framgång tryta;
blott den som önskar ny motion
gör stundom litet konfusion.

Nya Fransäs-tourer

(komponerade af Ballettmästaren A. Selinder.)

Första touren.

Ronde på Premier och Second, sedan figurée or egna damer, och damernas chaine samt ronde. Seconde gör detsamma; allmän ronde till slut.

Andra touren.

Damernas figurée för hvarandra, sedan gå damerna öfver och figurera för hvarandras kavaljerer, hvarefter kavaljererne gå öfver och figurera för egna damer. Damernas chaine. Till slut promenade i ett S hvar och en hem på sin plats. Seconde gör detsamma.

Tredje touren.

Premier och Second formera ett kors. Premier gör dos-à-dos på linie. Seconde gör detsamma. Figuré på en gång af alla på premier. Slutar med liten ronde och chaine-anglaise. Second gör detsamma; till slut figurée för egna damer.

Fjerde touren.

Damerna göra ronde till venster och herrarne till höger samt mötas på contraplats, göra compliment och

vända om, förande damerna under armen; sedan vanligt figurée. Seconde gör detsamma.

Femte touren.

Premier traverserar i ronde på contraplats. Second gör detsamma. Derpå Galloppad af premier till egen plats. Second gör detsamma. Traverse'z dos-à-dos med vis-à-vis. Seconde gör detsamma. Premier-promenad åt höger i ett S, mötas midt på golfvet på linie framför hvarandra. Galloppad tvärs igenom hvars andras leder, derefter figuré för sina damer och omdansning, hvilket repeteras, sedan galloppad till sina platser. Second gör detsamma.

Till slut formera premier och second tvänne ronder, nemligen: premier till höger och second till venster hem till sina platser.

Cotillon.

Cotillon är ett slags vals som, eget nog, för mer än hundra år sedan var bruklig uti Frankrike. Denna dans, som ursprungligen utfördes af åtta par, började med "ronde" och "chaine en quatre." Allt ifrån dansens ursprung var, likasom ännu i dag, en person dess anförare, och ålåg det honom att uppfinna nya tourer och vaka deröfver, att desamma blefvo samvetsgrannt utförde. Ett åliggande, hvarifrån de med oss samtida cotillon-anförarne äro befriade, ålåg likväl de forntida cotillon-cheferne; och det var att, så snart anföraren icke dansade sjelf, sjunga en gammal visa, hvaraf dansen fått sitt namn och hvars början hade följande lydelse:

Ma Commère,
quand je danse
mon Cotillon
Vat-t-il bien.

Redan vid början af 1700:talet dansades cotillon i Köpenhamn. Vid samma tid infördes den i London vid drottning Annas hof. I Stockholm dansades den första gången år 1819. Derefter var den glömd i nära två decennier. Men sedan den mot slutet af 30-talet

återkommit i bruk, har den tsgit en sådan favör, att den, likasom valsen, sannolikt skall bibehålla sig "tor ever." — Isynnerhet som frierierna, hvilka förr gjordes under kadrilj-turernas pauser, numera vanligen göras i cotillonen med löfte om svar på nästa bal, och hvilket svar gemenligen utfaller med ett mer eller mindre indirekt uttaladt eller rättare uthviskadt litet: "ja."

Utan cotillonen vore en bal att likna vid en himmel utan stjernor, eller ett ägtenskap utan kärlek. Också motse de ungdomsglada danserskorna med längtande och klappande hjertan alltid denna balens och nöjets högtidsstund, då cotillonen vidtager. Cotillonen har för öfrigt, icke utan skäl, blifvit liknad vid evigheten. För dem som dansa med är det den saliga evigheten, för de öfriga den osaliga.

Anföraren öppnar cotillonen medelst en vals med sin dame till höger; efter honom följa de öfriga paren äfven valsande ett hvarf; derefter börjas tourerna.

Hvarje tour afslutas, sedan den af samtliga paren blifvit utförd, med en allmän vals. Cotillonens öde beror helt och hållet på anföraren. Det är han som skall välja så nya och omvexlande turer som möjligt, och göra denna betydelsefulla dans, denna Terpsichores Ordensfest, så tjusande och angenäm, som den rätt utförd alltid bör blifva.

Cotillon-turer.

1. *Ödets Beslut.*

Kavalljeren dansar med sin dame till midten af den krets som omsluter de dansande, lemnar henne der, och väljer tvenne andra, hvaremot damen väljer två kavaljerer. Damerna och kavaljererna uppställa sig sedermera midt emot och på något afstånd från hvarandra, hvarefter de på ett gifvet tecken åter skynda emot hvarandra. Hvarje kavaljer dansar då med den dame som vid sammanträffandet är honom närmast. Denna tour kan dansas af ett, två eller tre par, allt som utrymmet tillåter.

2. *Stolen.*

Kavaljeren låter sin dame nedsätta sig på en stol midt i salongen, tar tvenne kavaljerer, hvilka han presenterar för henne med anhållan att hon måtte välja en af dem. För den försmådde, som nu måste intaga den väljande damens plats, presenterar han sedan tvenne damer och låter honom utvälja en af dessa. Med den qvarblifna damen dansar han sedan sjelf, denna tour är användbar ifrån ett, till fyra par.

3. *Två Blommor.*

Kavaljera hemtar två damer och låter hvar och en af dem hviskande uppgifva namnet på en blomma. Han framställer sedermera de begge damerna för en kavaljer, upprepar de båda blomsternamnen, under anhållan

att han må välja endera blomman. Den dame som bär den utvalda blommans namn, dansar nu med den kavaljeren som valt henne, under det den andra damen dansar med första kavaljeren. På samma sätt förfar den första kavaljerens dame med två kavaljerer som hon väljer och för hvilka hon presenterar en dame. Denna tour kan användas för ett, två eller tre par.

4. *Hasardspelet.*

Man framställer en stol och ett bord i midten af salen, på bordet en bägare med tärningar; kavaljeren förer nu sin dame till stolen, väljer två andra kavaljerer och slår tärning med dessa om sin dame. Den som slår högsta kastet valsar med henne; de begge besegrade välja sig andra damer.

5. *Cirkeln.*

Kavaljern tager tvenne damer, och damen två kavaljerer. Man bildar tvenne ronder, hvardera naturligtvis af tre personer, hvilka svinga omkring så hastigt som möjligt. På ett gifvet tecken skiljer sig kavaljern från de begge damerna som han fört till dansen, och går till sin dame, som på samma sätt lemnat sina begge kavaljerer. Dessa dansa nu med de damer, som den förste kavaljeren öfvergifvit.

6. *Kortleken.*

Kavaljern räcker åt hvardera af fyra damer en dame ur kortleken, damen åt hvardera af fyra kavalje-

rer en af de fyra kungarne. Kavaljererna uppsöka sedermera hvar och en sin dame. Hjerter kung dansar med hjerter dame, ruter kung med ruter dame, o. s. v.

7. *Dubbla Valet.*

Man ställer midt i salen tvenne stolar med ryggstöden tätt intill hvarandra. Kavaljern hämtar en dame och ger henne plats på en af stolarne; sammaledes gör damen med en kavaljer. Derpå väljer kavaljeren två damer, och ställer sig midt emot den af honom först hemtade damen, med en af de sist valda till venster och höger om sig; på samma sätt förfar damen med två havaljerer. På ett gifvet tecken tager hvarje kavaljer den dame som står eller sitter midt framför honom, d. v. s. den förste kavaljern med den framför honom sittande damen, som han först hemtat; den sittande herrn med den midt framför honom stående damen, som inbjöd honom att sitta, den kavaljer som står till höger om förste kavaljern dansar med den dame som står till venster om första damen, och tvärtom. Kan användas för tvenne par då likväl fyra stolar erfordras.

8. *Contre.*

Fyra par uppställa sig som till Contradans; det första paret valsar förbi det som står närmast till höger, och lika så hvarje följande par förbi de öfriga under det dessa bibehålla sina platser.

9. *Raderna.*

Kavaljern för sin deme till midten af salen, lem-

nar henne, tager en kavaljer och ställer densamma med ryggen emot damens rygg; han hemtar derefter en dame och ställer henne framför kavaljern ansigte mot ansigte, hvarmed han fortfar till dess han uppställt en rad af 4 till 5 par, som dock måste slutas med en dame. På gifvet tecken tar han den sista damen, då de öfriga kavaljererna och damerna vända sig omkring och dansa med deras vis-á-vis. Man kan också bilda tvenne rader, då två par vid tourens början inträda i kretsen.

10. *Pyramiden.*

Tre par framträda till midten af salen. Hvar kavaljer väljer en kavaljer; hvarje dame en dame. De sex damerna uppställa sig på tre olika led, så att en dame bildar det första, två damer det andra och tre damer det tredje ledet. Kavaljererna fatta hvarandra vid händerna i godtycklig ordning, och låta derefter af den första kavaljeren föra sig bakom det sista dameledet, samt vidare ormlikt mellan damernas leder till dess den första kavaljern står framför den första damen. Denne klappar då händerna och dansar likasom hvar och en af de andra kavaljererna med den damen som han finner midt framför sig. Denna tour kan också utföras af fem par, då ett fjerde led bildas af fyra damer.

11. *Näsduken.*

Två par dansa först, kavaljererna med en näsduk i venstra handen, den de så länge skola svänga upp

öfver sig tilldess den är sammansnodd. Näsdukarne böra svängas så högt, att man beqvämt kan dansa under desamma.

12. *Frälsningen.*

Af två eller tre par, som efter omständigheterna kunna utföra denna tur, väljer en kavaljer tvenne kavaljerer, de begge andra kavaljererna en kavaljer, men hvarje dame en dame. Kavaljererna bilda en linie, likaså damerna, likväl på det sätt att kavaljerer och damer stå paralelt och med ryggarna mot hvarandra. Den kavaljern, som valt två andra, ställer sig framför damernas linie och väljer på gifvet tecken en dame ur densamma. De öfriga kavaljererna vända sig omkring och dansa med den dame, som hvar och en finner bakom sig. Den kavaljern, som blir utan, måste så länge stå qvar i midten af salen, tills någon af damerna finner sig bevekt att frälsa honom från plågan att stå ensam och uppbjuder honom till en vals.

13. *Dubbla ronden.*

Fyra par välja: kavaljererna andra damer; damerna andra kavaljerer; alla åtta göra ronde åt höger; plötsligt dela de sig i två hälfter och göra ronde åt venster. Vals som vanligt.

14. *Knuten.*

Damen slår knut på sin näsduk och räcker åt hvar och en af de fyra herrar som hon väljer ett hörn af densamma. Den som erhåller snibben med knuten,

dansar med henne. Damens kavaljer väljer åt sig en annan dame.

15. *Dame-bytet.*

Två par inträda i kretsen och dansa flera hvarf omkring salongen, hvarefter de närma sig hvarandra och byta damer, men utan att de andre förlora takten eller de riktiga stegen. Sedan hvar och en derefter dansat med den andres dame, återtaga de sina egna damer och återvända till sina platser.

16. *Hatten.*

Kavaljern leder sin dame till midten af salongen och lemnar henne en hatt, hvarefter han drar sig tillbaka. Samtliga kavaljererna bilda sedan en krets omkring damen, och svänga hastigt omkring åt venstra sidan. Damen sätter derunder hatten på en af kavaljererna, och dansar med honom. De öfriga kavaljererna återvända till sina platser.

17. *Fången.*

Denna tour bildar ett motstycke till den föregående. Kavaljern leder damen till salens midt, der hon räcker honom ett skärp. Derefter bilda samtliga damerna en krets kring honom, och dansa så länge, tills han fängslar en dame med skärpet, och dansar med henne. Kavaljererna föra derefter hvar och en sin dame till dess plats.

18. *Kavaljerernas dans.*

Kavaljeren leder sin dame till midten af salen och väljer två kavaljerer, hvilka tillika med honom göra en ronde kring damen. Kavaljererna svänga så fort som möjligt omkring åt venster. På gifvet tecken väljer damen en af de tre kavaljererna att dansa med; de båda öfverblifne dansa med hvarandra.

19. *Ett glas Vin.*

Man ställer tre stolar i rad, så att de begge yttre stolarne stå omvändt mot den medlersta. Derpå låter kavaljeren sin dame sätta sig på medlersta stolen, räcker henne ett glas vin och väljer två kavaljerer, hvilka han anvisar plats på de begge lediga stolarne. Damen öfverräcker nu åt en af dessa glaset, som han måste tömma, medan hon dansar tillbaka till sin plats med den andre.

20. *De qvarsittande.*

Man ställer två stolar midt i salen, med ryggstöden mot hvarandra; efter valsen låta två kavaljerer sina damer sätta sig på desamma och dansa med två andra ett hvarf; de sittande damerna, som nu återtagas af sina kavaljerer, lemna plats åt det andra dameparet; detta aflöses sedermera af de begge följande kavaljerernas damer o. s. v. De sist qvarsittande damerna återföras af sina kavaljerer.

21. *Lanternan.*

Tre stolar ställas i rad, den medlersta omvändt emot de yttre. Kavaljern låter sin dame sätta sig på

medlersta stolen, ger henne en lanterna med brinnande ljus, och väljer för de begge sidostolarna två kavaljerer, hvarefter damen räcker lanternan åt en af de begge kavaljerna, under det hon uppbjuder den andre till dans, och låter den med lanternan lysa dem.

22. *De försmådda.*

Kavaljeren faller på knä i midten af salen. Hans dame presenterar för honom flera damer, hvilka han, den ena efter den andra afvisar. Dessa uppställa sig i rad bakom honom, ända till dess han finner en dame, med hvilken han önskar dansa. Den valda damens kavaljer ställer sig framför raden, och återtager henne derstädes. Den första kavaljerens dame drager sig undan bakom de andra damerna, och återföres först af sin kavaljer, sedan denne dansat med hvar och en af de förut försmådda.

23. *Buketterna.*

Man sätter ett bord med en blomstervas i midten af salen: två par i sender framgå dit och välja buketter, hvarefter kavaljererne öfverlemna sina åt andra damer, och damerna sina åt andra kavaljerer, under det de uppbjuda dem till vals.

24. *Valet.*

Kavaljeren faller på knä i midten af salen; hans dame väljer flera damer, hvilka hon presenterar för honom, men som han låter stiga bakom sig, ända tills den blir honom förestäld, med hvilken han önskar

dansa. De tillbakavisade damerna afhämtas då af sina kavaljerer, som återföra dem till sina platser.

25. *Narr-dynan.*

Kavaljern låter sin dame sätta sig, lägger en dyna vid hennes fötter och leder fram till henne en rad kavaljerer, hvilka han inbjuder att hvar efter annan böja ett knä mot soffdynan; för den kavaljer, med hvilken damen ej vill dansa, bortrycker hon dynan i det ögonblick, denne böjer knäet mot densamma; hvaremot hon låter dynan ligga för den med hvilken hon vill dansa. De tillbakavisade kavaljererna, som träda bakom damen, blifva af sina egna damer hämtade till vals.

26. *Driften.*

Kavaljeren går med sin dame omkring till damerna och närmar sig än den ena, än den andra, liksom för att bjuda upp; reser damen på sig, så vänder kavaljeren sig hastigt åt andra sidan och fortsätter, ända till dess han med allvar gjort sitt val. Hans egen dame dansar då med den valdas kavaljer.

27. *Den förtrollade hatten.*

Kavaljern ger sin dame en hatt, i hvilken några andra damer, på hennes begäran, lägga hvar sin sak. Derefter framräcker damen hatten åt några kavaljerer, och låter dem taga något derur: sedan uppsöker hvar och en af dem, och valsar, med den dame som är egarinna till det han dragit ur hatten.

28. *Phalangen.*

Af två par väljer hvarje kavaljer två damer, hvarje dame två kavaljerer; kavaljern leder en dame vid högra, en vid venstra handen, under det damerna räcka hvarandra händerna; de öfriga grupperna ordna sig på samma sätt som den första och skrida sedan framåt med Polka-, Vals- eller Mazurka-steg. På gifvet tecken vända sig herrarne, som föra två damer, hastigt omkring och hvar och en dansar med sin vis-à-vis.

29. *Bakom Ridå'n.*

Kavaljern ställer sin dame framför en stor shawl, som är utspänd i salen; bakom detta förhänge träda alla kavaljererna och sträcka pekfingret upp öfver detsamma; damen vidrör då en af dessa fingrar, hvarefter förhänget faller, och den vidrörde kavaljern dansar med damen.

30. *Hök och Dufva.*

Sex par uppställa sig bakom hvarandra. Förste kavaljeren får icke se sig omkring, under det hans dame väljer en af de andra kavaljererna. Begge smyga sedan hvar på sin sida förbi den första kavaljeren och söka att förena sig till en vals innan denne kan förhindra det. Men får kavaljern fatt i sin dame, så för han henne tillbaka, och den följande intager hans plats; hvarom icke, så blir han på sin post, till dess han lyckets fånga någon dame. Den siste kavaljeren valsar med sista damen.

31. *Solen.*

Fyra par bilda Moulinet *), så att alla kavaljererna fatta hvarandra vid venstra handen och sina damer vid högra. Hvarje dame nämner nu en kavaljer, som lemnar henne den venstra handen; de nya kavaljererna kalla nu på nya damer till deras högra hand: hela figuren dansar ett hvarf omkring med Vals- eller Mazuka-steg och skiljer sig sedan par efter par.

32. *Mötet.*

Fyra par välja: hvarje kavaljer en annan kavaljer, hvarje dame en annan dame, och bilda en ring, kavaljererna på ena, damerna på andra sidan. Ringen rör sig åt venster; derunder genomskär den förste kavaljern med sin dame ringen mellan den sista kavaljern och den sista damen, samt vänder sig med kavaljererna i en halfcirkel åt venster, medan hans dame förer de andra damerna åt höger; när första kavaljern åter sammanträffar med sin dame, så valsar han med henne, likaledes hvarje följande par, som träffar tillsammans.

33. *Konung och Drottning.*

Fyra par välja som i N:o 29. Damerna bilda en ring, i hvilken cotillonens anförare inträder; hans dame inträder i kavaljerernas ring; hastigt vrida sig begge ringarne åt venster. Den första kavaljern väl-

*) Moulinet (Väderqvarn) betecknar här en sådan figur som bildas af en Väderqvarns vingar.

jer nu ur damernas ring en dame till vals, och första damen inom kavaljerernas ring en kavaljer; de öfriga gå i rak linea emot hvarandra. Hvar och en kavaljer efterföljer med sin vis-à-vis den första kavaljern i valsen.

34. *Driftkuku.*

Anföraren väljer till sin dame tre andra, samt fyra kavaljerer, hvilka sistnämnda bilda en krets inom den fyrkant som utgöres af damerna. Kavaljererna vända ansigtet mot kretsens medelpunkt, men vända sig på gifvet tecken hasigt, då hvar och en fattar den bakom honom stående damen till dans. Den som blir utan dame återvänder allena till sin plats, och är för den gången Driftkuku.

35. *Klostret.*

Kavaljern väljer några damer och förer dem tillbaka med sin egen till ett närgränsande rum, vid hvars halföppna dörr han sjelf stannar som Broder dörrvaktare. Hvarje dame uttalar sakta en kavaljers namn, som dörrvakten högt uppbjuder till dans med den dame som valt honom. Naturligtvis är dörrvakten dervid äfven betänkt på sin egen fördel. Utföres samma tur af en dame, så stannar hon som Syster dörrvakterska vid Munkklostret, som hon genom sitt val befolkar, och förrättar samma tjenst, som förut kavaljeren.

36. *De hemlighetsfulla händerna.*

Kavaljeren införer sin dame jemte några andra i

ett närgränsande rum, och väljer lika många kavaljerer, hvilka stanna vid den halföppna dörren; sedan utsträcka damerna sina händer, och kavaljererna vinna, med den hand hvar och en fattar, sin dame för dansen.

37. *Jagten.*

Fyra par gå till midten af salongen; kavaljererne lemna sina damer, välja derefter hvar och en sin kavaljer och bilda dessa åtta sedermera en krets omkring damerna, mot hvilka de vända ryggarne: damerna kasta derefter alla på en gång sina näsdukar i luften och vända sig då kavaljererna hastigt om, i det de uppfånga hvar sin näsduk, hvarefter de dansa med den dame hvars näsduk de lyckats få fatt uti. Den som blifvit utan näsduk årergår till sin plats, med lång näsa.

38. *Stormen.*

Man ställer sex par stolar med ryggarne mot hvarandra midt i salongen. Damen väljer nu sex kavaljerer och kavaljern fem damer, samt placerar sedermera de sex damerna så att hvarannan stol blir tom. Nu för anföraren sina kavaljerer med lediga svängningar kring salen till damerna, och då han oförmodadt nedsätter sig, måste äfven de öfriga söka att få plats bredvid en dame, med hvilken han sedan skall dansa; den sjunde får naturligtvis inskränka sig att önska — för den gången.

39. *Qvadraten.*

Med fyra stolar bildar man midt i salongen en fyrkant: kavaljern leder sin dame till en af desamma och besätter de öfriga med de tre nästföljande damerna. Medan kavaljeren står midt i fyrkanten, söka damerna byta plats med hvarandra; lyckas det kavaljern att bemäktiga sig en af damernas stolar, så dansar han med den dame, som stolen tillhörde, och begge ersättas sedan af nästa par. Har siste kavaljeren vunnit någon af de fyra sista damernas stol, så sluta de tre återstående kavaljerer med dem turen med en vals.

40. *Förargelse-klippan.*

Fyra par bilda ring och svänga omkring med ansigtena utåt, hållande hvarandra i händerna. Fyra par ställa sig i en annan ring midt emot den första; kavaljerna räcka hvarandra handen, och höja upp armarna, så att dessa bilda en hvalfgång, under hvilken damerna hastigt passera utan att släppa hvarandras händer. Plötsligt nedsänka kavaljererna sina armar och qvarhålla sålunda damerna; hvar och en dansar sedan med den dame han har framför sig.

41. *Förföljelsen.*

Flera par öppna dansen; hvarje par åtföljes af en kavaljer, som genom handklappning tillkännager, att han vill träda i den dansande kavaljerens ställe. Turen fortsättes till dess hvarje kavaljer hinner till sin dame. Ju noggrannare ombytet af kavaljererna

sker, desto rörligare blir taflan. — Brukas vanligen som slut-tur.

42. *Slut-ronde.*

Samtliga par bilda en ring. Första kavaljern lemnar jemte sin dame ringen, som straxt åter sluter sig samman, och valsar inom ringen. På gifvet tecken öfvergifves han af sin dame, hvarefter han dansar med nästföljande; sedermera afträder han, då en annan kavaljer intager hans ställe o. s. v. — Brukas äfven till slut-tur.

43. *Väderqvarnen.*

Tre par välja tre andra; kavaljererna uppställa sig i ett kors, hålla hvarandra vid venstra handen och sina damer med den högra. Den första, tredje och femte kavaljern valsa genom mellanrummen, under det de öfriga paren långsamt gå vidare. Derefter allmän vals.

44. *Den bortkollrade Väderqvarnen.*

Tre par välja tre andra och uppställa sig som i N:o 43. Hvarje dame dansar med sin flygelman och fortfar dermed, till dess hvar och en hunnit sin egen kavaljer. Under hela tiden bör figuren bibehållas, hvilket lätt låter sig göra, om man vid ombytet af kavaljer gör ett litet uppehåll.

45. *Stol-bytet.*

Fyra stolar uppställas uti fyrkant i midten af salen; bakom hvarje stol uppställer sig ett par. Hvarje

par börjar med att dansa kring sin stol, och valsar sedermera åt höger omkring de följande, tills alla paren återkomma hvart och ett till sin plats. Stolbytet måste af alla paren ske samtidigt, så att det ena paret icke hinner upp det andra.

46. *Solfjädern.*

Man ställer tre stolar bredvid hvarandra i midten af salongen, de yttre stolarne i motsatt rigtning emot den medlersta. Det anförande parets kavaljer låter sin dame sätta sig på den medlersta stolen och ger henne en solfjäder; derefter väljer han tvenne kavaljerer för de begge andra stolarne. Damen öfverlemnar solfjädern åt en af dessa kavaljerer, och dansar med den andre. Kavaljeren med solfjädern måste medfölja de dansande paren, under det han fläktar med solfjädern, hoppande på ett ben.

47. *Blindbock.*

Tre stolar ställas bredvid hvarandra. Första kavaljern låter en annan kavaljer sätta sig på medlersta stolen och knyter en duk för hans ögon. Damen hemtar likaledes en kavaljer, som hon sakta framför till en af de tomma stolarne, i det hon sjelf tager plats på den andra. Kavaljern i midten besluter sig nu för endera sidan; faller hans val då deråt, som damen har sin plats, så dansar han med henne, hvarom icke, med kavaljern, under det första kavaljern dansar med damen.

48. *Bedrägeriet.*

Af flera par väljer hvarje kavaljer en annan, med hvilken han dansar; äfvenså damerna. På gifvet tecken stadna kavaljererna och bilda en ronde; likaledes damerna. Två damer dansa under tvenne andras armar in i kavaljerernas ronde samt bilda en contraronde. Hvarje kavaljer dansar derefter med den dame han finner framför sig.

49. *Zigsag.*

Åtta till tio par börja dansa och uppställa sig efter hvarandra med mellanrum; damen till höger om sin kavaljer. Första paret dansar i zigsag genom alla paren ända till och med det sista; det andra likaledes o. s. v., till dess anföraren åter står i spetsen för de dansande paren. Slutligen vals, som vanligt.

50. *Vågorna.*

Tre par bilda ronde; det fjerde dansar efter godtycke än hit än dit, samt söker att förvirra de andra, hvilka måste efterfölja dess rörelser, utan att släppa hvarandras händer. Vid ett tecken fortfar likaledes hvarje efterföljande par, hvarunder föregående par intager sin plats i ronden.

51. *De två linierna.*

Flera kavaljerer uppställa sig på en linea vis-à-vis sina damer. Hvarje kavaljer fattar damens högra hand med sin högra och vexlar plats med henne. Derefter dansar första parat fram och åter bakom damernas linea, och vidare i midten af salen samt derifrån återigen bakom damerna; vid sidan af de sistnämnda stannar nu första kavaljern, under det hans dame ställer sig vid sidan af kavaljererna. Detta upprepas af de öfriga paren, tills man slutligen börjar allmän vals. Vanligen slut-tur.

52. *Den runda Alléen.*

Stor ronde. Derefter en dubbelkrets (damerna bilda den inre), hvarje kavaljer bör ha sin plats midt emot sin dame. Första paret dansar ett hvarf emellan de begge raderna, och tillbaka till sin plats. Kavaljeren intar sitt rum bland kavaljererna, damen bland damerna; på samma sätt fortfares af de följande paren. — Passande slut-tur.

53. *Den flygande Hatten.*

Två par valsa. Den första kavaljern håller bakom sig med venstra handen en hatt, i hvilken den följande kavaljeren under dansens fortgång söker att med venstra handen kasta ett par sammanvikna handskar. Lyckas han dermed, så tager han hatten, och öfverlemnar handskarne åt en annan kavaljer, som förnyar samma försök.

54. *Kråmglet.*

Fyra par välja, hvar kavaljer en dame, hvarje dame en kavaljer, och bilda stor ronde. Man dansar fram och tillbaka; derefter åter framåt, under det att kavaljererna räcka hvarandra sina upplyftade händer;

likaledes damerna, men lägre ned emellan kavaljererna. Så dansar man åt venster med sammanvecklade armar; den förste kavaljern släpper kavaljerens hand till venster och bildar med honom en linea; kavaljererna höja armarna och damerna dansa derunder. Kavaljererna uppställa sig bakom damerna; dessa vända sig om och fatta hvar sin kavaljer till vals.

55. *Damernas Väderqvarn.*

Två par välja: kavaljerern en dame, och damen en kavaljer. Herrarne qvarblifva på sin plats; damerna bilda kors, i det de, två och två, räcka hvarandra högra handen, samt dansa omkring. Hvarje dame räcker sin kavaljer handen och dansar med honom omkring ett hvarf på stället: derefter bilda de åter kors och dansa vid hvarje tur med de följande kavaljererna, tills de åter hunnit till förste kavaljeren.

56. *De små Ronderna.*

Fyra par välja, hvarje kavaljer en kavaljer, hvarje dame en dame. Kavaljererna uppställa sig två och två; likaså damerna midt emot. De två första kavaljererna och damerna göra ronde åt venster, derefter höja kavaljererna på armarna, låta damerna dansa derinunder, samt återtaga touren med de båda följande damerna; på lika sätt göra begge första damerna med de följande kavaljererna. Äro begge första kavaljererna igenom, så uppställa de sig liksom de följande, så att alla kavaljererna bilda linea. Likaledes damerna midt emot kavaljererna. Man dansar fyra takter framåt och fyra tillbaka, så åter framåt, hvarefter hvarje kavaljer fattar den framför honom stående damen till vals.

57. *Åttan.*

Man ställer tvenne stolar i midten af salen på något afstånd från hvarandra. Ett par dansar först om den ena, så om den andra och tillbaka, så att dansen får form af en åtta. På samma sätt fortfara de öfriga paren. Den som väl utför denna tur, anses med skäl för fulländad valsör.

58. *Dubbla Väderqvarnen.*

Två par välja: hvarje kavaljer en dame, hvarje dame en kavaljer. Allmän ronde åt venster. Hvarje kavaljer låter sin dame dansa förbi sig; damerna fatta hvarandra med högra handen, bilda ett kors och vända sig åt venster, under det att kavaljererna gå åt höger, till dess hvar och en träffar sin dame, åt hvilken han räcker venstra handen, hvarefter de intaga sin plats i väderqvarnen; under tiden utföra damerna å deras sida samma ronde. När kavaljererna två gånger stått på flygelplatsen och två gånger i midten, återföra de damerna till sina platser.

59. *Kavaljerernas X.*

Af två par väljer hvardera kavaljern en dame, som han för på sin venstra sida; de ställa sig på något afstånd ifrån, men midt emot hvarandra, gå

derefter några steg emot hvarandra, och så åter tillbaka; nu blifva damerna stilla, de båda kavaljererna avancera vidare, fatta hvarandra med högra armen, svänga omkring ett hvarf, fatta derefter sina damer på samma sätt med venstra armen och svänga äfvenledes ett hvarf omkring med dem. Det samma förnyas af kavaljererna med de begge andra damerna. När de återkommit till sin första plats, så för hvarje kavaljer damerna vid armen med lediga steg till deras platser.

60. *Kavaljerernas och Damernas X.*

Ett par väljer, kavaljern två damer, damerna två kavaljerer. De uppställa sig midt emot hvarandra på samma sätt som i näst föregående, gå alla emot hvarandra och så tillbaka; derefter avancera kavaljern och damen långsamt emot hvarandra, gifva hvarandra högra armen och svinga omkring ett hvarf. Sedan ger kavaljern venstra armen åt sin dame till höger och damen sin venstra åt sin kavaljer till höger, hvarpå de åter svinga omkring. Samma tur upprepas af första paret med den andra kavaljern och den andra damen. Till slut måste de åter intaga deras första ställning. Kavaljern och damen avancera derefter långsamt emot hvarandra och hvarje kavaljer återförer den dame han har emot sig till hennes plats.

61. *De flygande banden.*

Man knyter tvänne band på midten tillsammas, så att de bilda ett kors. Af fyra par fattar hvarje

kavaljer med venstra handen en bandända, håller den i vädret och valsar (hvarje par på lika afstånd) rundt omkring salen.

62. *Återkomsten.*

Två par uppställa sig emot hvarandra, de begge kavaljererna räcka hvarandra högra armen korsvis, göra hastigt en half vändning, för att byta damer, fatta dessa med högra armen och göra med dem en hel vändning. Detsamma upprepas sedermera af kavaljererna, för att återvinna sina damer, som de med behagliga steg återföra.

63. *Spegeln.*

Kavaljern leder sin dame till en i salens midt stående stol och väljer efter hvarandra flera kavaljerer, hvilka han så uppställer bakom stolen, att damen kan se dem i en spegel; vill hon icke dansa med någon af dem, så gör hon med handen en afvisande rörelse och hennes kavaljer väljer åt henne nya kavaljerer, ända till dess hon får lust att dansa med någon af dem; hon lägger då spegeln på stolen och valsar, liksom alla kavaljerer som hon qvarlemnat bakom stolen.

64. *Den afbrutna Ronden.*

Tre par dansa; damerna ställa sig på en rak linea icke för tätt utmed hvarandra, kavaljererna sluta sig tillsamman och första kavaljern går åt venster med de begge andra förbi damerna ända till den sista,

kring hvilken de göra en ronde till venster. Nu lös-släpper första kavaljern sin kavaljer till venster, svänger sig förbi den medlersta damen och gör ronde omkring henne, under det han vänder ryggen åt henne. Ännu en gång släpper han sin kavaljer till venster och gör ronde omkring den sista damen, hvarvid han åter måste befinna sig i lika ställning med de öfriga kavaljererna. Derpå börjar han ronden, för kavaljererna *en chaine* förbi damerna, och bakom dem återigen fram, så att hvarje kavaljer kommer till sin dame, då kavaljern bjuder damen handen till vals.

65. *Hälsningen.*

Två par gå till två andra par och göra för dem bugning. Derefter valsa kavaljererna med de damer, för hvilka de bugat sig, och lemna sina egna damer åt dessas kavaljerer.

66. *De knäböjande.*

Af två par böja kavaljerna, på något afstånd från hvarandra, ett knä, hålla sina damer vid handen och låta dem derefter dansa tvänne hvarf omkring sig; sedan lemna damerna hvarandra korsvis högra handen, räcka åt hvarandras kavaljerer venstra handen och dansa kring dem, såsom förut, göra derefter ännu ett byte, så att hvarje dame återfår sin kavaljer, som hon upplyfter och återför.

67. *Les chaines à quatre.*

Fyra par uppställa sig emot hvarandra, på hvarje

sida två par. Hvarje par gör en half *chaine anglaise* med sina *vis-à-vis*, kavaljererne dansa på stället ett hvarf omkring med sina damer och hvarje par vänder sig *vis-à-vis* det, som är vid dess sida. Ännu en gång half *chaine anglaise* och omdansning; hvarje par intager sin ursprungliga plats och åtskilja sig till vals.

68. *Les chaines des croisées.*

Fyra par uppställa sig, som i näst föregående. Hvarje par göra med sina *vis-à-vis* en hel *chaine anglaise* och vänder sig *vis-à-vis* emot det par, som förut var vid dess sida. Sedermera göres hel *chaine* åt sidan; det anförande paret gör en half *chaine* på sned emot det paret, som från början stod vid dess högra sida. På samma sätt fortfara de begge andra paren; derefter göra de första paren åter half *chaine*, sammaledes de andra och derefter upplöser sig figuren till vals.

Ordningen är alltså följande: 1) *chaine en long;* 2) *chaine en large;* 3) *chaine oblique.*

69. *Gåfvan.*

En kavaljer öfverlemnar sin dame åt en annan kavaljer till vals, i det han sjelf väljer sig en annan dame, med hvilken han dansar. På samma sätt bortgifva damerna sina kavaljerer och välja åt sig andra efter godtycke.

70. *La double pastourelle.*

Fyra par uppställa sig som till fransäs. De begge kavaljererna *vis-à-vis* hålla sina damer vid högra handen, fatta de begge andra, hvilkas kavaljerer blifva stående med venstra, skrida några takter framåt emot hvarandra och så tillbaka. Derefter låta de sina damer göra kors framför sig, de till venster åt höger och de till höger åt venster, så att de åter komma till sina kavaljerer, hvilka nu utföra samma tur.

71. *La chaine double.*

Två par uppställa sig midtemot och på något afstånd från hvarandra, närma sig med Polka- eller Mazurka-steg samt byta damer och platser; derefter sfägsna de sig åter, börja ånyo turen och komma derigenom med sina damer på sin ursprungliga plats. När de för tredje gången skrida framåt, bilda de *chaine double*, traversera en gång och skilja sig åter för att sluta med vals.

72. *Uppbjudningen.*

Tre par välja, hvarje kavaljer en kavaljer, hvarje dame en dame; kavaljererna uppställa sig på en linea midtemot och på något afstånd från damerna, hållande hvarandra vid handen, dansa de emot damerna; slutligen valsar hvarje kavaljer med damen vis-à-vis.

73. *Fortlöpande Chaine.*

Fyra par välja, hvarje kavaljer en dame, hvarje dame en kavaljer. Uppställningen sker på två linier,

kavaljerer och damer emot hvarandra. Förste kavaljern till venster fattar med högra handen sin dames högra, vänder sig ett hvarf omkring med henne och fattar med venstra handen den följande damens venstra; på samma sätt gör hans dame med den följande kavaljern. Förste kavaljern och hans dame gifva hvarandra, på midten af venstra linien, åter högra handen; hvarefter de skiljas för att hvar för sig komma till följande par, samt fortfara på detta sätt ända till sista paret, då damen tar sin plats hos kavaljererna och kavaljern hos damerna. När första kavaljern hunnit till fjerde paret, börjar andra paret samma tour, så att en oafbruten *chaine* är i ständig rörelse, till dess alla paren efter hvarandra utfört samma figur. Slutligen allmän vals.

74. *Gatan.*

Fyra par välja fyra andra och uppställa sig midt emot hvarandra; damerna på en linea, kavaljererna på en annan. Första kavaljern gör med första damen chaine, derefter dansa begge nedåt mellan linierna och uppställa sig nederst; de öfriga paren följa deras exempel; efter det sista paret, som börjar valsen, följa de andra hvar i sin ordning.

75. *Fortuna.*

På ett bord i midten af salongen framläggas sockerhjertan, mandlar, drufvor, korgar etc. Första damen stiger fram till bordet och hennes kavaljer presenterar

för henne två andra kavaljerer. Åt en af dem ger hon en korg och visar honom dermed åter till sin plats; den andre erhåller en mandel och får välja sig en dame; den tredje ger hon ett hjerta och bjuder honom med detsamma armen till vals.

76. *Den otrogna.*

Ett par valsar; kavaljern håller damen endast med högra armen, och under valsen kastar hon sin näsduk åt en annan kavaljer; denne valsar med den trolösa och hennes förste kavaljer väljer en annan dame till vals.

77. *Den välvilliga.*

En dame sätter sig på en stol midt i salen, och fyra till fem andra damer bilda ronde omkring henne; derefter uppställa de sig i en rad framför henne och hon förser hvar och en af dem med en dansör: hon sjelf valsar med sin egen kavaljer. Samma tur kan på omvändt sätt utföras af kavaljererna.

78. *Snäckskalet.*

Alla paren fatta hvarandras händer, endast anföraren för dansen behåller sin venstra fri, samt kringförer hela raden åt venster i en kroklinea, så att kretsen blir allt trängre och han sjelf stannar i midten af salen: då vänder han sig åter till venster, upplöser härfvan, så att alla återkomma till sina platser och börjar sedan valsen. — Brukas som slut-tur.

79. *Den förändrade Triangeln.*

Af tre par bilda kavaljererna, utan att släppa sina damer, med den venstra ***Moulinet*** och dansa så. På ett gifvet tecken korsar hastigt första kavaljern, med den som han har bakom sig, arm och vexlar med denna plats och dame; derefter på samma sätt med den tredje kavaljern. Derpå förnyar den andre samma figur och slutligen äfven den tredje. Till slut vals.

80. *Linie-kedjan.*

Af fyra par välja hvarje kavaljer en kavaljer och hvarje dame en dame. Kavaljererna uppställa sig två och två; äfvenså damerna midt emot sina kavaljerer. Derefter göra de begge första kavaljererna, hvarefter de båda andra följa, chaine med de båda första damerna, hvilket fortsättes äfven med de andra damerna tills hvar och en återkommit på sin plats, då hvarje kavaljer valsar med sin dame vis-à-vis.

81. *Damernas Dos-à-dos.*

Fyra par bilda stor rond. Damerna uppställa sig dos-à-dos tätt utmed hvarandra. På gifvet tecken vidgas kretsen, under det att kavaljererna, dragande sig tillbaka, dansa före damerna; på samma sätt sammansluter man och vidgar kretsen ännu en gång. Derefter vanlig chaine, som börjas med högra handen, till dess hvarje kavaljer åter kommer till sin dame. Slutligen vals.

82. *De begge kretsarna.*

Af två par välja hvardera kavaljern en dame och hvardera damen en kavaljer. Kavaljererna bilda ronde vid ena ändan af salen, damerna vid den andra. Begge partierna dansa åt venster; derpå låta de begge första kavaljererna de valda krypa igenom; på samma sätt förfara damerna. Dessa fyra bilda i midten ronde åt venster, till dess damerna likaledes krypa igenom och med de begge första kavaljererna bilda ronde åt venster. Likaledes de valda kavaljererna med de begge andra damerna. Sedan kavaljererna kommit åter till kavaljererna, och damerna till damerna, göras tvenne ronder åt venster, såsom vid början. Derefter uppställa sig kavaljerer och damer på två led emot hvarandra och sluta med vals.

83. *Händklappningen.*

Ett par dansar; men klappar en annan kavaljer, så följer damen inbjudningen och dansar med honom; äfvenså med den nästa kavaljern, som klappar, till dess slutligen hennes egen kavaljer ger samma tecken och derigenom gör plats åt det följande paret.

84. *Knäfall à quatre.*

Fyra par uppställa sig som till fransäs. Kavaljererna böja ett knä och deras damer dansa omkring dem. Damerna göra samma tur omkring de andra kavaljererna, i det de med venstra handen fatta dem vid den högra. Derefter förnya de turen med den

högra, till dess de återkomma till sina kavaljerer, då man slutar med vals.

85. *Le moulinet changé.*

Fyra till sex par dansa omkring. Derefter bilda kavaljererna, utan att lössläppa sina damer, med venstra handen *Moulinet* och göra tillsammans en tur. Sedan intaga de sina damers plats, och låta dem träda till midten, utan att släppa deras händer, samt göra en tur i motsatt rigtning. Derefter intaga de ännu en gång sin första ställning och sluta med vals.

86. *Den sneda Fyrkanten.*

Fyra par uppställa sig som till fransäs. Derefter göra de begge första paren, som stå emot hvarandra, en åttondedels vändning till höger emot paret till höger, som på samma sätt vänder sig åt venster. På denna uppställning först hel *chaine* med *vis-à-vis*, derefter damerna half *chaine*, för att byta kavaljerer. Sedan dansa paren omkring, till dess de komma till sina platser, hvarje kavaljer med en främmande dame. Denna tur upprepas derefter åt högra sidan, till dess hvarje kavaljer fjerde gången återfinner sin dame, med hvilken han valsar.

87. *Invecklingen.*

Första kavaljeren väljer två damer och tager en i hvardera handen; detsamma gör hans dame med två kavaljerer. Begge delarne dansa några takter fram och åter; derpå åter fram. Första kavaljern höjer på

armen och låter de begge andra dansa igenom, dessa räcka hvarandra händerna bakom den förste kavaljeren, utan att släppa sina damer; de begge valda damerna räcka hvarandra händerna bakom förste damen. Derefter dansar förste kavaljern under armarne på de begge andra, och förste damen under armarna på de begge andra, utan att släppa händerna. — Härpå bildar man stor ronde till venster och vanlig chaine, till dess förste kavaljern återfunnit sin dame. Till slut vals.

88. *Pilen.*

Man skaffar sig två små bågar och pilar. Lika många par valsa; derpå skjuta kavaljererna på damarna i kretsen och dansa med dem som träffas af pilarne; deras egna damer hemta sig andra dansörer.

89. *Genomgången.*

Två par bilda ronde; på gifvet tecken lössläpper den förste kavaljern sin dame; begge passera under armarna på andra paret, hvarefter de åter räcka hvarandra handen. Andra kavaljern går med sin dame baklänges under armarne på första paret; ändtligen passerar detta för andra gången under armarne på andra paret; derefter fatta alla ännu en gång hvarandra, bilda ronde åt venster och skilja sig till vals.

90. *Hvalfbågen.*

Af fyra par väljer hvardera kavaljern en kavaljer och hvardera damen en dame. Kavaljererna uppställa

sig parvis bakom hvarandra och räcka hvarandra händerna par efter par så högt och bredt som de förmå. Damerna dansa parvis genom denna hvalfbåge och återvända sedermera, den ena åt höger, den andra åt venster till kavaljerernas led, till dess de begge förste damerna hunnit till de begge förste kavaljererna, med hvilka de dansa, o. s. v.

91. *Den blinde.*

Damen knyter en näsduk för ögonen på sin kavaljer, och väljer tre andra damer, med hvilka hon gör ronde omkring sin kavaljer, som står stilla. Så snart kavaljern klappar i händerna, stanna damerna. Kavaljern väljer en af dem och löser först då duken från sina ögon. De öfriga tre damerna välja andra kavaljerer till vals.

92. *Concerten.*

Man ställer ett bord och en stol i midten af salen. Kavaljern förer sin dame till denna stol och väljer ännu fyra kavaljerer, dem han presenterar för sin dame. Damen väljer en af kavaljererna och dansar med honom, under det att de andre måste musicera på de å bordet framlagda instrumenterna (mungiga, trumpet, flöjt, eller hvad som helst.)

93. *Den brokiga linien.*

Åtta par uppställa sig någorlunda tätt intill hvarandra på en linea, första damen midt emot sin kavaljer, så att hon vänder ryggen åt andra kavaljern.

På gifvet tecken göra kavaljerer och damer en half vändning på motsatta sidan, och kavaljererna dansa med de damer, de nu finna framför sig. Kavaljern på liniens ena slutpunkt skyndar till den andra och dansar med sista damen.

94. *Promenaden.*

Fyra par uppställa sig så att de bilda en fyrkant: första paret dansar under tredje parets uppräckta händer, och kavaljern går derefter åt venster till sin plats, damen omkring åt höger till sin. Samma tur utföres af andra paret med det fjerde, det tredje med det första och det fjerde med det andra, hvarefter alla fyra paren sluta med vals.

95. *Skålen.*

Kavaljern framträder till ett bord i salens midt, på hvilket ett glas vin är framsatt. Han föreslår nu skål för en af damerna, tömmer sitt glas och valsar med den tilltalade damen.

96. *Ett godt parti.*

En peruk och en fruntimmershatt ligga på ett bord midt i salen. Ett par väljer; kavaljern tre damer; damen tre kavaljerer. Damerna göra derefter ronde omkring kavaljererna. Nu sätter en af dessa hatten på en af damerna; derunder göra kavaljererna ronde omkring damerna, då en af dessa sätter peruken på en af kavaljerna. Denne uppbjuder nu damen i hatten till vals, hvari de öfriga paren sedermera deltaga.

97. *Lotteriet.*

På ett bord i midten af salen ligga allehanda nipper, med hvar sitt nummer; der bredvid ställes en liten korg med lotter. Två till fyra par dansa först, hvar och en af damerna utdrager en lott och det derpå befintliga numret anvisar en vinst, som dess kavaljer har att uppsöka bland de å bordet varande nipper. Sedan kavaljererne öfverlemnat vinsten, valsa de med de damer som vunnit.

98. *Vandringen.*

Fyra eller flera par sluta sig i rad till det anförande paret; första kavaljern vänder sig om och ger åt den bakom varande kavaljern sin venstra arm korsvis och byter dame och plats med honom. Sålunda fortfar han ända till sista damen, hvarefter andra kavaljen i spetsen för ledet utför samma figur o. s. v. till dess alla återkommit på sina första platser. Turen slutas med en allmän vals.

99. *Damen till venster.*

Allmän ronde: man svänger omkring fyra takter åt venster; alla paren dansa på sina egna platser och upphöra så att damen kommer till venster. Derefter göres åter ronde, damen bringas på högra sidan medelst en tour på egna platsen till den venstra och fortfar dermed omvexlande, till dess hvarje kavaljer åter har sin dame till höger om sig. Slut-tur.

100. *Föreningen.*

Första paret valsar, uppbjuder derefter det andra och göra sedan alla fyra ronde åt venster. Första kavaljern släpper nu andra damens hand, vänder sig åt venster och förenar sig med tredje paret. Så ofta ett nytt par uppträder, följer ronde ända till dess sista paret slutat, då man gör allmän ronde, åtta takter åt venster, åtta takter åt höger. Turen slutas med att hvarje par dansar omkring ett hvarf på egen plats. Slut-tur.

APHORISMER.

(Öfversättning från Fransyskan.)

Fransäsen passar för sangviniska karakterer; galoppen för argsinta häftiga lynnen; valsen för lymfatiska karakterer; polkan för de nervösa och passionerade.

— Polkan och qvinnodygd äro tvenne temperamentsfrågor.

— Polkan är ingen dans för unga flickor, de äro dertill för stela, för kantiga, för oviga; polkan fordrar qvinnor, qvinnor om trettio år, verkliga qvinnor.

— Så väl hos mannen som qvinnan fordrar polkan hjertan som klappa högt och fort.

— Säg mig hur du polkar och jag skall säga dig hur du älskar.

— Att inte polka med den qvinna man älskar är en välgerning i jemnförelse med straffet att polka med den qvinna man hatar.

— Det finns inga sämre polkörer än de som sofva.

— Der ingenting är har polkören förlorat sin rätt.

— Ett fruntimmer som endast har en polkör, tror man inte vara kokett; den som har många polkörer kan deremot inte vara annat än kokett.

— Det finns mycket få hemliga polkor: många fruar äro icke förmånligare kända genom sina mäners namn, än genom sina polkörers.

— Det är alldeles för hårdt handladt emot mannen om hustrun på en gång är kokett och polkös: hon bör välje.

— Polkörerna äro orsaken till att damerna icke älska hvarandra.

— Tillfället skapar polkösen.

— Kärlekens död, polkans död.

— Man kan anförtro en hemlighet under francäsen, men den undslipper er ofrivilligt i polkan.

— Den uppvaknande och den slocknande kärleken låter erfara sig i det bryderi man erfar att polka tillsammans.

— Man måste polka innan man verkligt älskat, af fruktan att dö utan att hafva polkat.

— Polkan är den innersta öfversättningen af kärleken, den första ställningen som kallas promenade fordrar koketteri, behag och blygsamhet; det är tvenne unga älskandes första möte om aftonen i parkens skuggiga alléer: den på en gång lefvande, men ändå långsamma takten uttrycker på en gång den glädje och oro de erfara vid att finna sig tillsammans; de förvilla sig hvarken till höger eller venster; de äro likasom rädda för sig sjelfva: de gå vägen rakt och hastigt fram. Men småningom trycka händerna hvarandra hårdare, brösten höjas, andedrägten blir hetare och hela kärlekens feberaktighet utvecklar sig i de tre valsarna som efterträda hvarandra och som för hvarje gång blifva mera passionerade tills de Böhmiska stegen som återkalla promenadens första glädje men dessutom visar kärlekens seger genom sina små men betydelsefulla klackslag.

Kärlek, poesi, frihet, se der i tre ord hela polkan: —. återstår att veta i hvad förhållande hon med denna egenskap står till vår tid. Vi fråga?

Tillägg.

Nu brukliga Fransäs-tourer.

Första Turen.

1. Chaine Anglaise fram och tillbaka.
2. Figuré på plats mot egna damer, med omdansning.
3. Damernas Chaine.
4. Promenade till contraplats jemte Chaine Anglaise.

(*Anm.* Seconde dansar i sin tur lika med Premiere. Hvarje figur verkställes under 8 takter.)

Andra Turen.

1. Premiere N:o 1. Kavaljererne göra helt figuré för sina vis-å-vis damer; sedan figuré mot egna damer, samt omdansning.
2. Premiere N:o 2 repeterar detsamma.

(*Anm.* Om Seconde gäller hvad ofvan är sagdt. Premiere N:o 1 och 2 har 48 takter, Sekonde N:o 1 och 2 likaså.)

Tredje Turen.

1. Premiere N:o 1. Kavaljererne gå fram och bjuda vis-a-vis damerna högra handen till balancé, och sedan den venstra, derefter högra handen till egna damen.
2. Begge paren göra nu balancé åt den sidan der kavaljererna innehafva flyglarne, derefter croisera paren till contraplats.

3. Kavaljererne halft figuré mot vis-à-vis damer.
4. Alla paren på Premiere göra Approche samt Chaine Anglaise till egna platser.
5. Premiere N:o 2 repeterar detsamma.

(*Anm.* Om Seconde gäller föregående anmärkning. Hvarje figur 8 takter.)

Fjerde Turen.

1. Premiere N:o 1 och 2 göra Approche fram och tillbaka, kavaljererne öfverlemna sedan sina damer till kontra-kavaljererne och föra med högra handen vis-à-vis damerna till egna platser.
2. Kavaljererne figurera nu på sin plats för de damer som de erhållit uti bytet.
3. Damernas Chaine.
4. Promenade till contraplats samt Chaine Anglaise tillbaka.
5. Denna tur repeteras från början till slut af premieren, hvarunder kavaljererne erhålla sina damer [som de förut öfverlemnat till kontra-kavaljeren.]

Seconde gör detsamma.

Femte Turen.

Denna tur dansas alldeles lika med Andra turen, med det tillägg, att den börjas med allmän Ronde, fyra och fyra, och efter hvarje helt figuré samma Ronder, som nyss äro nämnde.